

sij



VSEBINA

stran 4

**NOVOLETNE POSLANICE
PRESEDNIKA UPRAVE IN
DIREKTORJEV DRUŽB**

stran 13

**METAL RAVNE PREPOZNAVEN
IGRALEC NA ORODJARSKEM
TRGU**

stran 24

**KAPETAN TOMI HAFNER –
VEZNI ČLEN NAJHITREJŠE
ŠPORTNE IGRE NA SVETU**



Fotografija na naslovnici:
Tomo Jeseničnik

Ko pride polnoč,
ko gorijo le še sveče,
spet te poljubim,
voščim ti veliko sreče.

...

Jaz ostanem tu,
v meni zakopan bo ta
silvestrski poljub.

(iz legendarne pesmi Alfija Nipiča Silvestrski poljub)



Slovenska industrija jekla



- 4** NOVOLETNA POSLANICA
PRESEDNIKA UPRAVE
- 6** NOVOLETNA POSLANICA
DIREKTORJA ACRONIJA
- 7** NOVOLETNA POSLANICA
DIREKTORJA METALA RAVNE
- 8** NOVOLETNA POSLANICA
DIREKTORJA NOŽEV RAVNE
- 9** NOVOLETNA POSLANICA
DIREKTORJA ELEKTROD JESENICE
- 10** NOVOLETNA POSLANICA
DIREKTORJA SUZ-a
- 11** NOVOLETNA POSLANICA
DIREKTORICE ZIP CENTRA
- 12** NOVOLETNA POSLANICA
DIREKTORJA RAVNE STEEL CENTRA

- TRŽIMO**
- 13** Metal Ravne prepoznaven igralec na
jeklarskem orodjarskem trgu
- RAZVIJAMO**
- 14** Acroni razvil debelo pločevino iz nerjavnega
martenzitnega jekla
- 16** Koristni predlog
meseca novembra
- MARKETINŠKI KOTIČEK**
- 17** EU-trg v letu 2010 in
napoved za leto 2011

- 18** IMH-NOVIČKE
Brez odstopanj od urnika
- 19** Zaščita obzidave
- 19** OAO Koks znova zmagovalen
- 20** Kadrovska gibanja v NOVEMBRU
- IZOBRAŽUJEMO SE**
- 21** Skupaj smo boljši ...
- OZAVEŠČAMO**
- 22** SVETOVNI DAN BOJA
PROTI AIDSU 2010
- SPONZORIRAMO**
- 24** Tomi Hafner:
»Dela nikoli ne zmanjka«
- OBNAVLJAMO ENERGIJO**
- 26** Ravensko smučanje
- POTUJEMO**
- 28** EL Condor pasa (*let kondorja*)
- LOKALNO-AKTUALNO**
- 32** 390 let železarstva
v Mežiški dolini
- 34** KOSOBRINSKI ŠPIK
- 35** AFORISTIČNA ŠARŽA
- 35** KARIKATURA
- 36** SMEH JE POL JABOLKA
- 36** MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

Interni mesečni časopis skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

Glavna in odgovorna urednica: Anja Potočnik. Področni urednici: za gorenjsko regijo Monika Štojs, SIJ – Slovenska industrija jekla, in za koroško regijo Vesna Pevec Matijević, Metal Ravne.

Uredniški odbor: Acroni: Petra Triplat, Stane Jakelj; Metal Ravne: Eleonora Gladež, Polona Vrabčič; Elektrode Jesenice: Rafko Penič, mag. Mojca Šolar; Noži Ravne: Egidij Hudrap; SUZ: mag. Tanja Avguštin Čufer;

ZIP center: Kristijan Oprešnik. Stalni sodelavci: Boris Berginc – Špikov kot; Tone Kelbl in Marjan Mencinger – Obnavljamo energijo/pohodništvo in potovanja; Drago Ronner – križanka; Andrej Brumen - Dejde – Aforistična šarža.

Nepodpisane fotografije: arhiv SIJ-a, Dreamstime, iStock, Shutterstock, Microsoft Office Online, www.wikimedia.org. Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron - Kodrin. Oblikovanje: Sans, Andrej Knez, s.p. Tisk: ZIP center.

Naklada: 3000 izvodov. Izdajatelj in naslov uredništva: SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, tel.: 01/242 98 18, e-pošta: anja.potocnik@sj.si; monika.stojs@sj.si; vpevec@metalarvne.com.



Anja Potočnik, univ. dipl. komunikologinja,
pomočnica uprave za odnose z javnostmi in odgovorna urednica

fotografija: Borut Krajnc

Ščepec čarobnosti na razgibanem in neustavljivem pozitivizmu



Tukaj je čarobna formula:

$$R\check{Z} = (DB + NU) \times PS$$

Razgibano življenje je enako opremi, dani od Boga
(ali narave, op. A. P.), prišteto načelom uspeha, pomnoženo
s pravo samopodobo.

Ta formula nas prisili, da se vprašamo: Kaj zares hočemo od življenja? **Uspeh?** Uspeh ima za vsakogar drugačen pomen. Večina ljudi misli, da se uspeh meri po količini denarja, ki ga imamo, po stopnji slave, ki jo dosežemo, ali po nekaj moči, ki jo premoremo. Moja opredelitev uspeha pa s temi stvarmi nima veliko skupnega. Meni uspeh pomeni **živeti razgibano!** [...]

*(povzeto po Skip Ross and Carol C. Carlson,
Recite DA svojemu potencialu)*

V imenu uredniškega odbora vam, spoštovane sodelavke in cenjeni sodelavci ter vsem, ki nas berete, želim, da bi našli svojo definicijo in čarobno formulo uspeha.

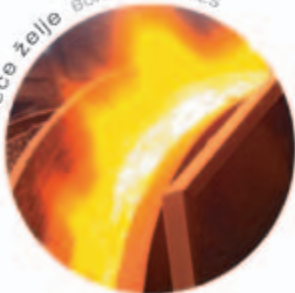
**Naj bo leto 2011 čarobno razgibano in
neustavljivo pozitivno!**



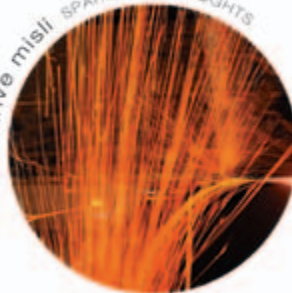
Vse, kar diši po polovičarstvu in povprečnosti, bo moralo v prihodnje predati prostor odličnosti.

Tibor Šimonka,
predsednik uprave
skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

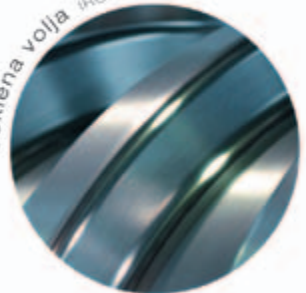
Goreče želje BURNING WISHES



Iskrive misli SPARKLING THOUGHTS



Jeklena volja IRON WILL



Spoštovane sodelavke, cenjeni sodelavci,

za nami je težko leto. Pravzaprav eno najtežjih let v zadnjem obdobju, saj nas je kriza v letu 2009 pošteno udarila in v določenih trenutkih, kljub trdemu delu in preišljenim potezam, nismo vedeli, kako in s kakšnimi posledicami bomo iz nje izšli. Ko smo se začeli vzporedno z nekaterimi za nas pomembnimi panogami dvigovati nad doseženo dno, smo spet pridobili zaupanje vase in tisti pravi optimizem. Oddahniti si kljub temu še ne moremo, lahko pa zadihamo s polnimi pljuči in usmerimo vso energijo v prihodnje zmage.

Jeklarstvo je spet v vzponu, saj je jeklo material, kateremu vsestranskost uporabe in umeščenost v vse pore življenja zagotavljata visoko mesto v globalnem povpraševanju. Tako smo z doseženimi rezultati lahko vsaj delno zadovoljni, saj bistveno odstopajo od prejšnjih rezultatov, vendar pa bi glede na pretekla vlaganja gotovo lahko iztisnili več. Pogoji za to so vsekakor izpolnjeni. V večini naših družb imamo namreč najsodobnejšo tehnologijo in zelo intenzivna vlaganja v teku. Imamo tudi dobre tržne pozicije, v katerih ohranitev in okrepitev smo namenili znatna sredstva tudi z nakupi steel centrov. Imamo uspešne inovatorje, katerih zastave že več let plapolajo na slovenskem inovativnem vrhu. Imamo vrhunске strokovnjake za energetska učinkovitost in

izpolnjevanje okoljevarstvenih zahtev. Imamo tudi finančno stabilen položaj in lastnike, ki nas razumejo in vlagajo v dolgoročni razvoj. Imamo torej vse pogoje in danosti, a imajo jih tudi naši konkurenti. Zato v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla ni prostora za povprečnost. Niti za trohico. Vse, kar diši po polovičarstvu in povprečnosti, bo moralo v prihodnje predati prostor odličnosti. Odličnost je tisti atribut, ki nas bo ločil od ostalih – odlična odgovornost in odlična kakovost, odlična pripadnost in odlično sodelovanje vsakogar posebej in vseh skupaj.

Sodelavcem, ki ste v letu 2010 s svojim trudom in pripadnostjo prispevali k uspehu in nadaljnjemu razvoju skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, se zahvaljujem in prepričan sem, da se bodo naša prizadevanja oplemenitila.

Vsem vam in vašim najbližjim, upokojenim sodelavcem in vsem, s katerimi na kakršenkoli način sodelujemo in skupaj kujemo prihodnost, želim prijetne božične in novoletne praznike. Naj bo 2011 prežeto z navdušenjem in optimizmom, odločnostjo in odličnostjo!

Tibor Šimonka,
predsednik uprave
skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

Z optimizmom v leto

WITH OPTIMIZM IN THE YEAR

2011





Zapomnili si bomo dobre stvari in pozabili slabe

Pred snovanjem načrtov se je dobro ozreti nazaj po prehojeni poti, kajti napake so naš najboljši učitelj, energija za prihodnost pa so doseženi uspehi.

Leto 2010 je bilo za podjetje Acroni mešanica slabših in boljših gospodarskih razmer, polno turbulenc, sprememb in dosežkov. Leto smo začeli zelo slabo, brez naročil, zaradi česar smo delali skrajšani delovni čas. S tem slabim začetkom smo se soočali ves preostanek leta. Istočasno smo v vroči valjarni uvajali v obratovanje novo opremo, kar nam je prineslo še dodatne težave. Velika požrtvovalnost ekipe iz vroče valjarne nam je pomagala hitro izplavati iz najhujšega, tako da smo za rep ujeli poletno povečanje povpraševanja in zabeležili prve boljše rezultate. Podobno se nam je godilo med uvajanjem novega stroja za brušenje slabov. Zelo sodoben stroj je zahteval veliko naporov naših strokovnjakov, ki so odpravili vrsto začetnih napak in ga pripeljali do polne obratovalnosti. Vseskozi pa smo bili pod velikim pritiskom po doseganju čim višjih izplenov in proizvodnje. Brez obotavljanja pa lahko ugotovim, da smo bili uspešni. Drastično smo povečali obseg proizvodnje in predvsem pri proizvodnji debele pločevine dosegli vrsto rekordov. Najpomembnejše pa je gotovo to, da smo v kriznem letu 2009 uspeli postati največji dobavitelj nerjavne debele pločevine na evropskem trgu, to pozicijo pa smo uspeli zadržati tudi letos.

Vseskozi smo skrbeli za razvoj novih izdelkov, za kar smo ob tržnih uspehih prejeli kar nekaj priznanj za inovativnost. Slednja je dejavnost, ki jo bomo morali še bolj negovati, ker je najboljša naložba za prihodnost podjetja.

Takoj po poletnih počitnicah smo začeli snovati načrte za prihodnje leto. Polni optimizma zaradi podpisane pogodbe za nakup novega valjalnega ogrodja in ugodnejših tržnih razmer na naših ključnih trgih smo si zadali vrsto visokih

ciljev za prihodnje leto. Rekordne rezultate bomo poskušali uresničiti v samo enajstih mesecih. Zaradi priprav na projekt novega valjalnega ogrodja, ki ga bomo dobili decembra 2012, vroča valjarna ne bo obratovala skoraj cel december 2011. To bo svojevrsten izziv, vendar ne nedosegljiv, predvsem zaradi motiviranih sodelavcev in nove ter sodobne opreme. V zaključni fazi je projekt tretje lužilne banje, podpisali bomo pogodbo za tretjo ogrevno peč za toplotno obdelavo nerjavnih jekel. Vsem novitetam kar ni in ni videti konca. Kljub temu pa nas čaka še ena težka naloga. V preteklem obdobju smo naredili velik napredek pri zmanjšanju zunanjih reklamacij, še vedno pa imamo preveč internih reklamacij. To je naš velik »zlati rudnik«. Boljša kakovost in manj izmeta nam bosta prihranila veliko denarja, naporov in časa.

Letos je v pokoj odšlo veliko izkušenih sodelavcev. S svojim dolgoletnim delom so prispevali veliko k rasti podjetja Acroni. Zapustili so nam veliko znanja, izkušnje si bomo morali nabirati sami. Poskrbeti pa bo treba za čim hitrejšo zapolnitev nastalih vrzeli.

Poleg nas, ki se vsak dan trudimo za čim boljše rezultate podjetja Acroni, del tega bremena prenašajo tudi naši najbližji. Zato vsej tej veliki Acronijevi družini izrekam veliko hvaležnost za vse, kar ste v letu 2010 dobrega naredili. Vsem skupaj želim vse dobro v prihajajočem letu. Upam in želim, da vam podjetje Acroni nudi inspiracijo in izzive ter varen prostor, kjer se lahko izkažete in dokažete. ●

Slavko Kanalec,
glavni direktor Acronija

Ponosni smo lahko na svoje opravljeno delo



V letu 2010 smo v Metalu Ravne in Mežiški dolini dosegli spoštljiv okrogli jubilej, 390 let železarstva – pozneje jeklarstva na Ravnah na Koroškem. Od leta 1620 pa do danes se je jeklarska dejavnost v Mežiški dolini razvijala in dajala zaposlitev mnogim generacijam, za katere sicer ob reki Meži z le malo rodovitne zemlje in na bregovih, obraslimi z gozdovi, ne bi bilo dovolj kruha. Obdobjem razcveta jeklarstva in velikih investicijskih vlaganj so sledile boleče krize. Zaradi ves čas pravilne strategije v široko programsko ponudbo zahtevnih, predvsem orodnih jekel in vztrajnih, trdoživih Korošcev smo danes lahko ponosni na jubilej, ki ga slavimo.

Ponosni smo lahko tudi na svoje opravljeno delo. Še nikoli do zdaj nista bila v tako kratkem obdobju, skorajda istočasno, izvedena ogromen strateški naložbeni cikel in uspešno prebrodena globalna kriza. S posodobitvijo proizvodnje in z razširitvijo ponudbe izdelkov, dopolnjene s tehničnim svetovanjem in prodajo iz zalog, nas svet prepoznava kot konkurenčnega razvojnega dobavitelja.

Zato s poslovno uspešnim rastočim trendom v Metalu Ravne in vseh naših hčerinskih podjetjih uspešno zaključujemo leto 2010. Skupaj s pričakovanji vstopamo v leto 2011, v katerem bomo z naložbo v novo sodobno napravo za pretaljevanje jekla pod žlindro (EPŽ) nadaljevali logični strateški razvoj tehničnih zmogljivosti zadnjih let.

Z dokončanjem novega proizvodno-prodajnega informacijskega sistema in izboljšanjem organizacije dela bomo naredili pomemben korak k večji produktivnosti na zaposlenega z vidika količin, prodajne vrednosti, dodane vrednosti in poslovnega rezultata. Tudi po teh kazalcih želimo postati primerljivi z najboljšimi evropskimi podjetji.

Spoštovane sodelavke in cenjeni sodelavci Metala Ravne, Serpe, Ravne steel centra in luenne Stahl, zahvaljujem se vam za uspešno opravljeno delo v letu 2010. V imenu vseh nas se zahvaljujem vodstvu skupine SIJ – Slovenska industrija jekla in vsem, ki nam s podporo in z zaupanjem omogočajo našo uspešnost in razvoj.

S sodelovanjem, komuniciranjem, fleksibilnostjo, proaktivnostjo, z enotnostjo in lojalnostjo ter odgovornim delom bomo uspešni tudi v letu 2011.

Veselimo se 390-letnice naše dejavnosti v Mežiški dolini, zadovoljni pričakajmo božične in novoletne praznike in se z optimizmom soočimo z novimi izzivi v letu, ki prihaja.

V prihajajočem letu bodite zdravi, srečni in zadovoljni. ●

Andrej Gradišnik,
glavni direktor Metala Ravne



Problemov se ne smemo ustrašiti. Razumeti jih moramo kot izzive

Minulo leto nam je navkljub vsemu prineslo tudi marsikaj lepega. Izvili smo se iz primeža slabih razmer poslovanja in v drugi polovici leta začeli postavljati dobre temelje ponovne rasti družbe. Med konkurenti uživamo ugled in spoštovanje in s tem se nam odpirajo vse možnosti, da ju še povečamo ter si pridobimo nove tržne zaveznike in poslovne partnerje. Vse to nam vliva upanje in zaupanje vase in našo družbo Noži Ravne.

V družbi moramo biti ponosni na vse, kar smo skupno ustvarili pri njenem razvoju. Vse doseženo je treba skrbno negovati in razvijati v strpni delovni sredini, z veliko proaktivnih idej. Vse moramo postaviti sami, za ekonomski napredek družbe in s tem razvoj celotne družbene skupnosti.

Naša odgovornost je, da bomo dokazali, da družbo uspešno razvijamo v dobrobit vseh nas, naših družin in vseh poslovnih partnerjev, ki so kakorkoli povezani z nami.

Problemov se ne smemo ustrašiti, razumeti jih moramo kot izzive.

Strokovnost, iznajdljivost in znanje vsakega posameznika moramo vključiti v razvojni preboj in tržni uspeh. Drug z drugimi bomo morali iskati kompromise v strokovnem dialogu za prestrukturiranje družbe.

Naj si želimo v prihajajočem letu 2011 še toliko sreče, se na le-to ne smemo preveč zanašati. Oplazila nas bo samo toliko,

da se bomo spomnili na njo. Če hočemo, da se nas bo sploh dotaknila, bomo morali vse delo opraviti kar sami.

Zanesti se bomo morali torej, bolj kot ne vedno, le vsak nase in drug na drugega.

Imamo veliko talentov in poguma. Uspeh ga ne bo hotel zaobiti.

Obilno culo sreče ter veselja in srečo v toplini doma in družine, polno iskrenih nasmehov, prijaznih sodelavcev in ljudi, zaupanja in poguma vam želim.

Pa da ne pozabim. Vsem zdravja želim. ●

Darko Ravlan,
direktor Nožev Ravne

Spoštovane sodelavke in cenjeni sodelavci,

v letu 2010 smo v težjih okoliščinah
in zahtevnejših pogojih poslovanja z
vašim zavzetim sodelovanjem nadaljevali
uresničevanje zastavljenih ciljev in se z
odločnimi ukrepi prilagajali razmeram na trgu.



V prvi polovici leta se je na naših tradicionalnih trgih nekdanje Jugoslavije in Slovenije gospodarska kriza poglobila. Nekateri veliki kupci so zašli v nepremostljive poslovne težave. Ob zastoju porabe varilnih materialov se je dodatno povečala ponudba nizko cenovnih izdelkov proizvajalcev z Vzhoda. Za zagotovitev ciljnega obsega prodaje smo bili prisiljeni zniževati cene nekaterih masovnih izdelkov, kar je poslabševalo rezultat poslovanja. Do poletja so se pomembno dražile vhodne surovine, kot so toplo valjana žica in ferolegure, teh podražitev pa nam ni uspelo prenesti v prodajne cene. Na trgih EU, predvsem Nemčije in Francije, smo uspeli obdržati tržne deleže in v drugem polletju povečati prodajo varilnih žic.

Na obstoječe in nove trge smo prodali več kot 8.800 ton varilnih izdelkov v vrednosti 14 mio. evrov, količinsko pet odstotkov več kot v predhodnem letu. V primerjavi s konkurenco smo dokaj uspešno blažili zastoj prodaje in na strateških trgih ohranili večji del obsega prodaje, predvsem na nemškem trgu in trgih nekdanje republike Jugoslavije. V zadnjem obdobju smo zaznali rast porabe varilnih žic, medtem ko je povpraševanje po elektrodah še vedno na nizki ravni.

Neugodnim tržnim razmeram smo se prilagajali z ukrepi intenzivne prodaje in nabave, centralnega odločanja o naročilih in plačilih, povečevanja produktivnosti in razvoja novih kakovostnejših izdelkov. Kadrovske smo okrepiли prodajo, povečali obseg maloprodaje izdelkov v Sloveniji, pridobili nove cenejše vire surovin v Turčiji, razvili nekaj novih izdelkov, pridobili priznanje TUEV za visoko trdnostno varilno žico MIG 90 in uvedli različna pakiranja žice za robotsko varjenje.

Visoko tehnološka naložba v proizvodnjo lasersko varjenih polnjenih žic je v fazi testiranja opreme, nastavljanja tehnologije in izdelave vzorčnih količin izdelkov. V drugem polletju smo usvojili

postopke oblikovanja cevi, priprave zvarnega roba, laserskega varjenja, valjanja cevi in priprave polnila. Zagotoviti moramo še stabilno čistost zvarnega roba, produktivnejše vlečenje žice do končne dimenzije s kasetami in votlicami ter procesno kontrolo proizvodnje. Naložba v proizvodnjo polnjenih žic je strateškega pomena. Sedanje jedro proizvodnje varilnih žic sestavljajo enostavne masivne žice, kjer je ponudba z Vzhoda izjemno velika in so cene temu primerno nizke. Z novo linijo bomo pridobili možnost izdelave kakovostnih polnjenih žic z visoko dodano vrednostjo.

V letu 2011 bomo začeli prenavljati proizvodnjo elektrod. Prenovo linije 1 v vrednosti 1,1 mio. evrov načrtujemo v obdobju 2011–2013. Z investicijo bomo posodobili opremo, razširili proizvodnjo in izboljšali kakovost dvojno oplasnjenih ter specialnih elektrod. Z avtomatizacijo procesa bomo zagotovili boljšo pretočnost in večjo produktivnost proizvodnje. V letih 2013–2015 bomo prenovili naprave na liniji 4 in posodobili proces priprave elektrodnih mas.

Glede na sedanja tržna dogajanja in napovedi ocenjujemo, da bo prihodnje leto boljše. Napovedujemo rast prodaje varilnih žic, pri programu elektrod pa zadržanje obsega in izboljšanje strukture v smeri legiranih elektrod. Omejili bomo stroške in jih prilagodili obsegu poslovanja.

V letu 2011 bomo dalje krepili razvojne in trženjske dejavnosti v smeri prodaje zahtevnejših izdelkov in storitev kupcem v industriji, se osredotočali na posamezne zahteve kupcev in vztrajno razvijali prednosti, v kar bomo vključili obstoječe in nove kadre.

Ob izteku leta se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za opravljeno delo. Želim vam vesele praznike, uspešno in srečno leto 2011. ●

Jakob Borštnar,
direktor Elektrod Jesenice



Ciljev in izzivov imamo dovolj in tudi motivacije nam ne manjka

Čas neverjetno hitro teče in samo še nekaj dni nas loči od trenutka, ko bomo zopet obrnili letnico na koledarju, se poslovili od leta 2010 ter vso našo energijo, hotenja in želje usmerili naprej v izzivov polno leto 2011.

Vsekakor lahko iztekajoče se leto opredelimo kot prehodno obdobje, v katerem še vedno čutimo posledice velike gospodarske krize iz leta 2009, na drugi strani pa splošno stanje v jeklarski industriji nedvoumno kaže na znatne pozitivne premike, ki se odražajo v bistvenem povečanju naročil in temu posledično boljšem stanju podjetij v tej panogi.

Vsi upamo in verjamemo, da se bodo podobni trendi tako v naši panogi kot v celotnem gospodarstvu nadaljevali tudi v letu 2011, čeprav je pred vsemi nami še kar nekaj odprtih vprašanj in dilem, ki so povezane predvsem z zelo različnimi situacijami na posameznih za SUZ pomembnih trgih. Seveda tudi v letu 2011 ostaja Slovenija naše najpomembnejše tržišče, kljub temu pa skrbno spremljamo razvoj gospodarske situacije tudi v širšem evropskem prostoru, saj se zavedamo, da brez prodora na tuje trge zelene rasti ne bomo mogli doseči. Najpomembnejši trgi, na katerih smo že prisotni, so predvsem Nemčija, Italija, Španija in Turčija. Napovedi za rast nemškega gospodarstva so odlične, medtem ko italijansko in špansko gospodarstvo preživljata zelo težke čase. Pri naših pričakovanjih ostajamo na ravni »realnega optimizma«. Natančne odgovore, kaj se bo v prihodnjem letu v resnici dogajalo, pa bo prinesel čas.

Navada je, da se ob koncu leta ozremo nazaj in pogledamo prehojeno pot, analiziramo težave na eni strani in se po drugi strani veselimo uspehov in izpolnjenih ciljev. Jasno je, da vseh načrtovanih ciljev ni bilo mogoče doseči, veseli pa dejstvo, da smo večino zastavljenih nalog vendarle uspešno izvedli in sledili začrtani poti razvoja in s tem povezanega uspešnega poslovanja družbe.

Izvedena kompletna prenova vlečnih linij Schumag, 65-odstotno povečanje prodaje v primerjavi z letom 2009, 57 pridobljenih novih kupcev ter naložba v nov ravnalni stroj

EJP so vsekakor dejstva, na katera smo lahko in moramo biti ponosni vsi zaposleni v družbi SUZ Jesenice. Veseli tudi dejstvo, da smo veliko večino dejavnosti, povezanih s posodabljanjem proizvodnih linij, opravili sami in s tem prihranili znatna finančna sredstva.

Seveda pa se na tej točki ne mislimo ustaviti, pač pa že razmišljamo o novih nalogah, ki nas čakajo v prihodnjem letu. Najpomembnejša in ključna naloga bo vsekakor nadaljevanje procesa prenove zastarelih proizvodnih linij, saj je to podlaga za razvoj in uspešno trženje novih izdelkov z višjo dodano vrednostjo.

Na posodobitev čakajo linije za brušenje palic TOS in Schumag ter linija za obrobkanje Berns.

Za uspešno prodajo na novo razvitih izdelkov, kot so hitro-rezna jekla in Ni-legure, nujno potrebujemo tudi ultrazvočno kontrolno linijo, saj so kupci teh materialov izredno zahtevni glede kakovosti materiala in brez ustrezne kontrolne opreme prodaja pravzaprav sploh ni mogoča.

Ciljev in izzivov, ki nas bodo gnali naprej, imamo torej dovolj in tudi motivacije nam ne manjka.

Moja največja želja in pričakovanje sta, da v prihodnjem letu z enako energijo in voljo nadaljujemo naše začeto delo in s tem sami sebi in vsem drugim dokažemo, da znamo in zmoremo!

Vsem dragim sodelavkam in sodelavcem v SUZ-u in tudi vsem drugim zaposlenim v skupini SIJ se za trud, prizadevanost in dobro sodelovanje iskreno zahvaljujem.

Želim vam vesel božič in srečno novo leto 2011! ●

Andrej Pogačnik,
direktor SUZ-a

Zaposlenim in njihovim družinam smo zagotovili stabilno socialno varnost

Naše življenje je osebno in poslovno tako ali drugače razdeljeno na obdobja in prelomnice.

Ob vsaki prelomnici analiziramo preteklo in z upanjem zremo v prihodnost. Če je bilo slabo, smo veseli, da bo mimo, če je bilo dobro, si želimo, da bi trajalo. Tudi v prednovoletnem času se radi zazremo v preteklost. V dosežke in tudi neuspehe leta, ki se izteka.



Lani smo se soočali z gospodarsko in s finančno krizo in upali, da smo za premagovanje le-te našli najboljše rešitve. Nekaj je gotovo. **Odločitve, ki smo jih sprejeli, so preprečile, da bi bili učinki krize še hujši.** (Na tem mestu govorim seveda o posledicah za našo družbo.) In tega smo veseli.

Žal to ne velja za regijo, v kateri živimo, saj so stečaji velikih podjetij pahnili posameznike in regijo kot celoto v krizo, ki bo še trajala. In ker v tej regiji živimo in delamo, ne moremo pogledati proč in se delati, kot da tega ni. Svoje izdelke in storitve smo prodajali tudi tem podjetjem.

Ker smo nekatere cilje, predvsem investicijske premaknili na boljše čase, verjamem, da so ti časi zdaj tu. **Brez naložb namreč dolgoročno nihče ne more preživeti oziroma ostati na trgu.**

Leto, ki se izteka, za našo družbo ni bilo idealno. Vendar je bilo glede na dane okoliščine kljub vsemu uspešno. **Uresničili smo zastavljene cilje in ohranili poslovno ter finančno stabilnost družbe.**

Zaposlenim in njihovim družinam smo zagotavljali stabilno socialno varnost. Ta občutek je v teh časih izjemno pomem-

ben in odločilno prispeva k motivaciji zaposlenih.

Vso pozornost smo namenjali kupcem in dobaviteljem ter promociji naših izdelkov in storitev. Veseli smo, da so naše sestrskeske družbe v okviru SIJ-a uspeli prebroditi krizo. To se posredno pozna tudi pri naših naročilih. Upam, da jih bo v letu, ki prihaja, še več in da bomo še bolj uresničevali prednosti povezanosti in sinergije.

V letu 2010 smo uspešno izvajali vse koncesijske dejavnosti in se aktivno vključevali v spremembo zakonodaje, ki želi invalidskim podjetjem odtegniti dobršen del državne pomoči.

Iskrena hvala vsem zaposlenim v družbi za njihov prispevek k doseganju ciljev v letu 2010. **Skupaj smo boljši in močnejši.**

Leto, ki je pred nami, bo prineslo nove izzive. Postavili smo si nove cilje in storili bomo vse, da jih bomo dosegli.

V letu 2011 želim sodelavkam in sodelavcem, njihovim družinam in poslovnim partnerjem vse dobro. Najdite v sebi in drugih le dobre stvari.

Vesele božične praznike ter veliko uspehov, sreče in zdravlja v letu 2011! ●

Alenka Stres, direktorica ZIP centra



Doseženo prodajni uspehi so neposredno povezani z zadovoljstvom kupcev

Spoštovane sodelavke in cenjeni sodelavci, smo pred zaključkom enega najuspešnejših poslovnih let od začetka poslovanja naše družbe. Za to obdobje bi lahko rekli, da smo vsako leto v povprečju za polovico uspešnejši od predhodnega leta. V celoti drži, če uspeh merimo s količino prodanih jekel. Letošnje leto smo po doseženi prodaji jekel presenetili celo sami sebe, sprašujemo se, kako naprej.

Doseženi prodajni uspehi so neposredno povezani z zadovoljstvom naših kupcev. Ti so zadovoljni izključno ob visoki kakovosti jekel, visoki kakovosti naše storitve in seveda ustreznih cen. Pri nas je tako, da se vse začne v Metalu Ravne, ki izdeluje jekla najvišje kakovosti. To je osnova našemu delu in našemu ponosu. In zaključni se s kakovostjo naše storitve. Tukaj nastopi ekipa Ravne steel centra s svojim delom. Majhna, a izjemno složna in učinkovita ekipa. Naša največja vrednota. Ponosen sem na to ekipo, na vsakega sodelavca posebej in njegovo delo. Vsakomur posebej gresta moji pohvala in zahvala za opravljeno delo ter prispevek k temu, za nas uspešnemu poslovnemu letu.

Visoka kontinuirana rast našega poslovanja postaja pravilo. Izjeme potrjujejo pravila, pravijo. V zadnjih letih smo v Ravne steel centru presegli sami sebe, presegli naše zmogljivosti. Zato bomo gradili dodatno skladišče in namestili novo sodobno proizvodno opremo. Zaradi zagotavljanja zadovoljstva naših kupcev. Zaradi zagotavljanja ustreznih delovnih razmer

naši ekipi. Da, prihodnje leto bo izjema, uspeha ne bomo vrednotili zgolj s stopnjo rasti prodaje jekel.

Obenem gledamo naprej, zadajamo si nove ambiciozne cilje, na pogled mogoče nerealne. Tako glede delovanja na novih trgih kot trženja najboljših kvalitet jekel. To smo mi, to sta naše življenje in naše veselje, kaže, da drugače ne znamo. In rast našega poslovanja bo zopet v starih okvirih. Sicer prihodnje leto ne bi bilo zgolj izjema, ki je potrdila pravilo.

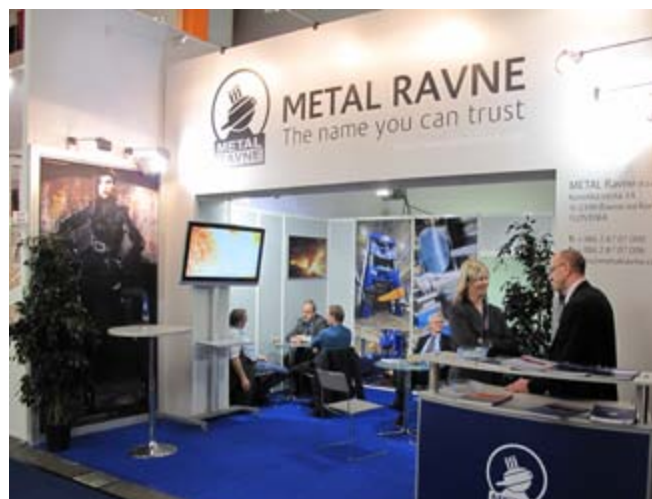
Ob tej priložnosti se zahvaljujem sodelavcem Metala Ravne in vodstvu skupine SIJ – Slovenska industrija jekla za odlično sodelovanje in podporo v iztekajočem se letu. Vsem sodelavkam in sodelavcem ter kolegom v okviru skupine SIJ želim vesele božične praznike ter obilo sreče, zdravja in uspehov v letu 2011. ●

dr. Boštjan Taljat,
direktor Ravne Steel Centra



METAL RAVNE PREPOZNAVEN IGRALEC NA JEKLARSKEM ORODJARSKEM TRGU

Že enajsto leto zapored je Metal Ravne razstavljal na sejmu EuroMold v Frankfurtu, ki je letos potekal od 1. do 4. decembra. Na sejmu se je predstavilo 1.216 razstavljalcev iz 36 držav, od tega 42 odstotkov iz Nemčije in kar 38 odstotkov iz Kitajske. Sejem je obiskalo okrog 55.000 ljudi.



Del Metalove ekipe na sejmu (z desne): Andrej Vrečič, razvojni inženir, Sabine Gasten, sodelavka g. Flohra, Marjana Robnik, prodajna referentka, Tina Tominc, prodajna menedžerka, Tobias Lock, sodelavec g. Flohra, Dirk Flohr, agent Metala Ravne na nemškem trgu, Vesna Pevec Matijević, vodja marketinških projektov, in Miran Čevnik, produktni menedžer za odkovke.

EuroMold je vodilni mednarodni sejem na področju orodjarstva, konstruiranja in razvoja izdelkov. Poleg verige procesov »Od dizajna do prototipa ter serijske proizvodnje« se na EuroMoldu predstavijo izdelki, storitve in najnovejše tehnologije. Obiskovalcem prav tako ponuja podroben vpogled v prihajajoče trende in obetavne možnosti. Veriga procesov EuroMolda pospešuje omrežja, sodelovanje in poslovne priložnosti.

Sejem je bil za Metal Ravne uspešen, saj se je na našem razstavnem prostoru poleg naših sedanjih poslovnih partnerjev ustavilo tudi mnogo potencialnih novih kupcev, ki so

pokazali veliko zanimanje za naše izdelke. Kot vsako leto so se na razstavnem prostoru ekipi iz Metala Ravne pridružili naši agenti oziroma predstavniki. Sejem je bil tako tudi odlična priložnost za vse nas, da dobimo dragocene podatke o trenutnih razmerah na trgu jekla tudi iz druge roke in da se seznanimo z nakazanimi novimi trendi razvoja jekel, njihove uporabe in prodajnih poti.

Pri obiskovalcih smo naleteli na zelo pozitiven odziv glede naše ponudbe, kar nas je znova prepričalo, da smo na pravi poti. ●



ACRONI RAZVIL DEBELO PLOČEVINO IZ NERJAVNEGA MARTENZITNEGA JEKLA

Za martenzitna nerjavna jekla so značilne velika trdota, trdnost in majhna žilavost. Žilavost se lahko zelo dobro izboljša z nekaterimi zlitinskimi elementi ter z ustrezno toplotno obdelavo. Kljub temu je martenzitna jekla zelo težko predelovati.

V Acroniju smo se na podlagi zanimivih **povpraševanj zlasti zelo velikega ameriškega tržišča** odločili, da zagrizemo v ta zahteven razvojni projekt.

Razvoj nerjavne debele pločevine iz martenzitnega nerjavnega jekla vrste 410 se je tako začel.

Predhodno smo si želeli jeklo čim bolj spoznati in prepoznati. Dela smo se lotili sistematsko in povezano. Tehnološko pot je bilo treba oblikovati tako, da izdelavo jekla čim bolj učinkovito umestimo v obstoječi proizvodni park ter sočasno skrbimo za ustrezno končno kakovost, v skladu s standardi in z zahtevami kupca.

Na referenčnih vzorcih smo izvedli številne metalografske in fizikalne analize z najsodobnejšo laboratorijsko opremo in s sodobnimi programskimi orodji.

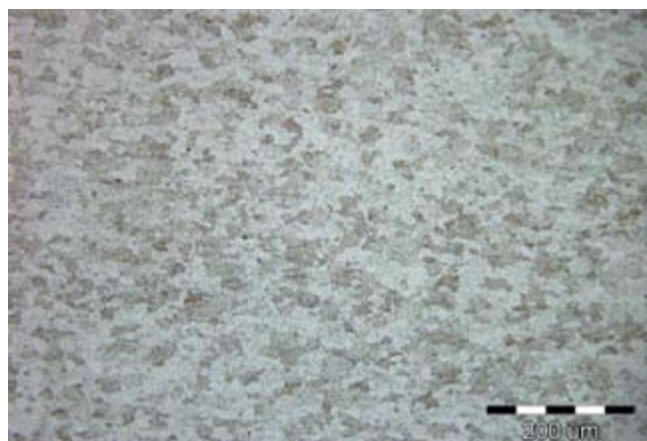
POSTOPEK IZDELAVE

Vsi ti podatki so nam pomagali pri pravilnem načrtovanju izdelave jekla v jeklarni na ponovčni peči in vakuumski napravi ter tudi pri ulivanju na novi sodobni kontinuirni napravi.

Zelo zahteven proces vročega valjanja mora biti izveden v zelo ozkem temperaturnem območju. Sledijo postopki toplotnih obdelav in hlajenja pločevine, ki dajo jeklu končno ustrezno kakovost.

Z novo vročo transportno linijo smo lažje sledili končnemu cilju, tj. ustrezni kakovosti debele pločevine.

Na slikah 1 in 2 je prikazana značilna in hkrati najbolj zaželeno mikrostruktura nerjavnega jekla vrste 410. Mikrostruktura je 100-odstotno sferoidizirana, v osnovi feritna z izločenimi kromovimi karbidi, ker gre za izhodno žarjeno stanje materiala, pri 100- in 500-kratni povečavi.



▲ Slika 1: 100-kratna povečava



▲ Slika 2: 500-kratna povečava

ZNAČILNOSTI MARTENZITNIH NERJAVNIH JEKEL

Martenzitna nerjavna jekla so zlitine Fe-Cr-C z dodatki zlitinskih elementov ali pa brez njih. So magnetna in korozijsko odporna v razmeroma blagi korozivni atmosferi. Delež kroma se v skupini teh jekel giblje med 10,5 in 18 %, ogljik pa med 0,1 in 1,2 %. Z ustreznim razmerjem med kromom in ogljikom je po kaljenju mogoče zagotoviti martenzitno mikrostrukturo. V mikrostrukturi so navzoči karbidi, ki zvečajo obrabno obstojnost, zlasti je to pomembno pri izdelkih za rezila, katerim izboljšajo rezilni rob.

POSEBNOSTI JEKLA 410

Od vseh martenzitnih nerjavni jekel ima jeklo 410 najnižjo vsebnost ogljika.

Tabela 1: Kemična sestava jekla W.Nr. 1.4006 po standardu EN10088 in ASTM

Vrsta jekla	% C	% Si	% Mn	% P	% S	% Cr	% Ni	Gostota kg/dm ³
1.4006	0,08					11,50		
X12Cr13	0,15	1,00	1,50	0,040	0,015	13,50	0,75	7,7
410								

Kot vsa nerjavna jekla ima slabšo toplotno prevodnost, zato ga moramo ogrevati počasi. Na temperaturi ogrevanja ga držimo le do izenačenja temperatur po preseku. Daljše zadrževanje nad temperaturo 1100 °C povzroča zelo hitro naraščanje zrn z vsemi kvarnimi posledicami na plastičnost v vročem. Po vročem valjanju sledi žarjenje materiala, s katerim dosežemo najbolj ugodne mehanske in tehnološke lastnosti ter najboljše izhodno stanje za doseg želenih lastnosti v kaljenem oziroma v poboljšanem stanju.

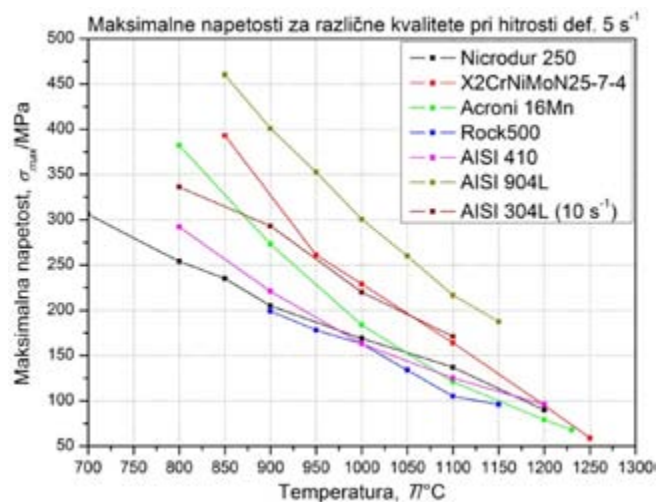
ŠIROKA UPORABNOST JEKLA 410

Za uvrstitev obravnavane vrste jekla v sklop proizvodnega programa Acronija, z vidika vročega preoblikovanja, je na sliki 3 podana primerjava maksimalnih napetosti tečenja v odvisnosti od temperature pri konstantni hitrosti deformacije 5 s⁻¹. Tu je razvidno, da je martenzitno nerjavno jeklo 410 primerljivo z vrstami jekla NICRODUR 250 ter ROCK 500.

Končna uporabnost te vrste jekla je zelo raznolika in pestra. Kombinacija kromovih karbidov, ki je povezana z deležem ogljika, jeklu izrazito izboljšuje obrabno obstojnost, obenem pa krom jeklo ščiti pred korozijo.

Jeklo 410 se zelo veliko uporablja za zobozdravstvene in kirurške elemente, zahtevne dele šob in ventilov, dele za naftne črpalke, vzmeti, škarje in elemente proti obrabi površin.

Končna uporabnost te vrste jekla je zelo raznolika in pestra. Kombinacija kromovih karbidov, ki je povezana z deležem



Slika 3: Maksimalne napetosti tečenja za različne vrste jekel pri konstantni hitrosti deformacije 5 s⁻¹.

ogljika, jeklu izrazito izboljšuje obrabno obstojnost, obenem pa krom jeklo ščiti pred korozijo.

Jeklo 410 se zelo veliko uporablja za zobozdravstvene in kirurške elemente, zahtevne dele šob in ventilov, dele za naftne črpalke, vzmeti, škarje in elemente proti obrabi površin.

KUPEC ZELO ZADOVOLJEN Z VZORČNIMI PLOŠČAMI



Končna plošča nerjavne debele pločevine iz martenzitnega nerjavnega jekla 410, pripravljena za odpremo

Odziv kupca na vzorčno, razvojno količino plošč nerjavne debele pločevine je izvrsten. Z izvedbo in s končno kakovostjo materiala je izjemno zadovoljen.

V prihodnjem letu zato načrtujemo močan prodor na segmentu te zahtevne skupine jekel.

S tem sledimo načrtani strategiji: povečevati delež zahtevnega proizvodnega asortimenta z visoko dodano vrednostjo, ki je podkrepjen z lastnim znanjem in izkušnjami.

Tako Acroniju omogočamo rast in ga krepimo. ●

besedilo Uroš Rot, inženir elektrotehnike 1, Acroni
Nataša Karo, menedžerka HRM 1, Acroni



KORISTNI PREDLOG MESECA NOVEMBRA

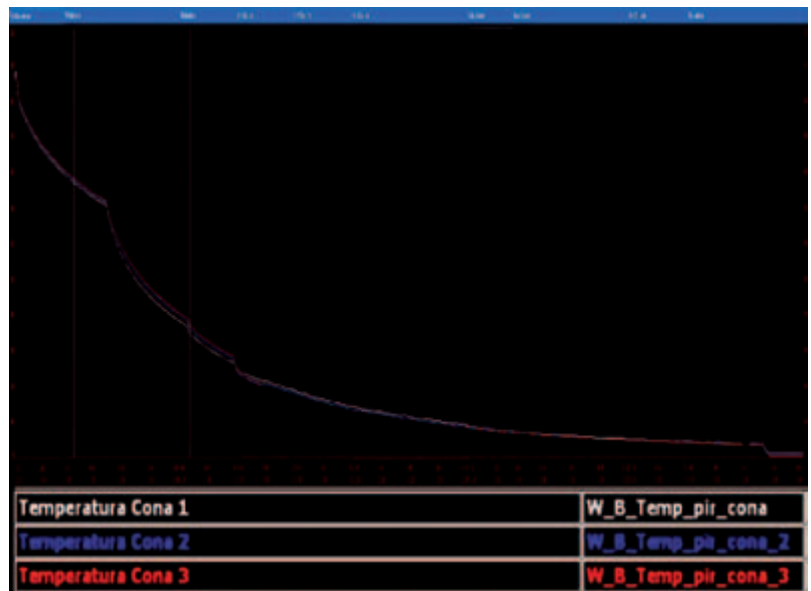


Ob pripravi na remont zaradi denimo popravila gorilcev, menjave poškodovanih podlog in obzidav se mora žarilno-kalilna peč zaradi varnega vstopa vanjo, torej brez nevarnosti, ohlajati 52 do 54 ur. Čas, potreben za ohladitev peči, onemogoča proizvodnjo (termično obdelavo plošč), kar posledično pomeni zmanjšanje produktivnosti.

Peč Wellman-Bellman

Izziv, ki se je ponujal, je bil skrajšanje časa ohlajanja peči. Uroš Rot iz oddelka Vzdrževanje v obratu predelave debele pločevine je s programskimi bloki in z novo logiko, ki jo je vnesel v krmilnik za nadzor peči in procesa, skrajšal čas ohlajanja peči za 16 ur, ob čemer so nastali enaki pogoji za vstop v peč kot pri starem načinu brez prisilnega ohlajanja. Za skrajšanje ohlajanja je bilo treba v programskih blokih za nadzor peči uporabiti funkcije, ki manipulirajo z zračnimi loputami in ventilatorji za zgorevni in izsesalni zrak. Novi način ohlajanja je tudi varen za obzidavo, ker ne povzroči rizičnih termičnih šokov, kjer bi nastajale razpoke.

Izboljšava, ki jo je uvedel Uroš Rot, dejansko prihrani 16 ur oziroma pomeni povečanje proizvodnje za 33 ton termično obdelanih plošč. ●



besedilo Monika Štojs, univ. dipl. ekon.,
direktorica marketinga, SIJ – Slovenska industrija jekla

vir Eurostat, Eurofer



EU-TRG V LETU 2010 IN NAPOVED ZA LETO 2011

V letu 2010 naj bi bruto domači proizvod v EU glede na leto 2009 zrasel za 1,8 odstotka. Podobno rast (1,7 odstotka) napovedujejo tudi za leto 2011. Med posameznimi državami članicami obstajajo precejšnje razlike. Visoko rast (3,7 odstotka) bruto domačega proizvoda naj bi dosegla Nemčija, ki s tem opravičuje vodilno vlogo v gospodarstvu EU, pa tudi Švedska, Poljska in Slovaška. Po drugi strani pa naj bi bila rast bruto domačega proizvoda v Španiji in predvsem v Grčiji negativna. Glavni spodbujevalec rasti ostaja izvozna aktivnost. Domača poraba je bila še dokaj nizka, čeprav sta povečanje zalog ter javna poraba pozitivno vplivala na rast. Glavna izjema je bila Nemčija, kjer se je začel povečevati vpliv potrošnje in naložb na bruto domači proizvod.

Če analiziramo sektorje, ki kot surovino uporabljajo jeklo, lahko zaključimo, da je bila rast proizvodnje v večini sektorjev

višja, kot je bilo pričakovano. Razloga za to sta predvsem povečana izvozna aktivnost in obnavljanje skladišč. Padec je bilo še vedno zaznati v gradbeništvu in ladjedelništvu. Najboljši rezultati so bili doseženi v Nemčiji, dobro pa so se odrezale tudi Velika Britanija, Švedska in centralnoevropske države. Tudi za leto 2011 napovedujejo podobno rast, s tem da naj bi se ponovno povečala aktivnost v gradbeništvu in v z njim povezanih sektorjih, manjša pa naj bi bila aktivnost v avtomobilski industriji.

Za leto 2010 je ocenjena rast dejanske porabe jekla 3 odstotke. Pozitivni trend naj bi se nadaljeval tudi v letu 2011, ko je ocenjena rast porabe 3,9 odstotka. Kljub izboljšanim napovedim pa to pomeni, da bo poraba jekla v EU še vedno 23 odstotkov manjša kot leta 2007.



BREZ ODSTOPANJ OD URNIKA

Pri gradnji plavža št. 1 je po mnenju strokovnjakov vse faze treba obravnavati enakovredno, saj je vsaka od njih na svoj način pomembna in bistvena.



Pa vendar smo največ pozornosti posvetili montaži jeklenega oklepa. Od delavcev zahteva popolno obvladanje njihovega dela, višji ko je objekt, večjo odgovornost nosijo, saj dovoljeni odkloni, denimo pri premeru plašča, ne glede na impozantno velikost agregata lahko znašajo le nekaj deset milimetrov. Konec novembra so začeli montirati šesti pas plašča. Na petih že prej nameščenih plaščih so nadaljevali varjenje, istočasno je potekalo postavljanje sistema štirih stebrov peči. V končni obliki bodo ti stebri sestavljeni iz treh sektorjev, sedaj montirajo drugega.

S polno paro potekajo tudi dela na pomožnih objektih. Izvedli so testiranje cevi za transport čistega plina, ki peč povezuje s sintrnim obratom. Nadaljuje se tudi montaža izlivnega vodovoda za kemično očiščeno vodo v sistemu toplotnega izmenjalnika. Dela so že skoraj končana. Montirali so tudi varnostni vodovod. Dela na tem objektu se že bližajo koncu. Plavž bodo predali v uporabo decembra. Nadaljevali so tudi izgradnjo sistema za čiščenje plinov, ki ga bodo v prihodnje uporabljali za dva plavža hkrati. Vsa dela so bila izvedena v skladu z načrtovanim urnikom. ●

ZAŠČITA OBZIDAVE

Vsak plavžar si želi, da bi lahko vplival na stanje ognjevzdržne obzidave, ki se pri dolgotrajnem delovanju postopoma obrablja, in povečal trajanje zaščite plašča.

Eden izmed načinov so dragi remont. Nemška družba Sachtleben je ponudila alternativo: povečanje stopnje zaščite plašča z rutilom, ki vsebuje titanov dioksid. To je zmes, ki vzdrži temperature, višje od 3 000 °C, ter zagotavlja podaljšanje trajanja obratovanja ter učinkovitost uporabe plavža. V Evropi so z uporabo te tehnologije že dosegli dobre rezultate (trajanje obratovanja plavža se je povečalo za tri leta, ne da bi v tem času izvajali generalne remonte). V Rusiji te tehnologije zaenkrat še nikjer ne uporabljajo. Plavža št. 2 in 3 so si nemški strokovnjaki tudi v živo ogledali. Naši strokovnjaki sedaj preučujejo to novo tehnologijo, in morda jo bodo kmalu uporabili pri plavžu št. 2. ●



OAO KOKS ZNOVA ZMAGOVALEN

OAO Koks je že tretjič postal zmagovalec vseruskega natečaja Najboljši na področju varovanja okolja v Rusiji 2010. Prestižni natečaj je potekal v sklopu Šeste vseruske ekološke konference z naslovom Nove prioritete državne okoljske politike v realnem sektorju gospodarstva, ki je bila 30. novembra v Kremeljski palači v Moskvi.

Konferenca je bila posvečena vprašanju, povezanim z uspešno implementacijo naprav, ki povečujejo varovanje okolja in pospešujejo trajnostni razvoj ter izboljšujejo življenjsko okolje prebivalstva. Izpostavili so tudi osnovne usmeritve ekološke politike Ruske federacije do leta 2030.

OAO Koks je znova upravičil svoj položaj vodilnega podjetja na tem področju. V najpomembnejši okoljski kate-

goriji je zmagal že v letih 2007 in 2009. Tudi letos je Koks uspelo obraniti prvo mesto. Zahvaljujoč izvajanju okoljske politike in kompleksnega programa za povečanje stabilnosti delovanja in zmanjšanje negativnih vplivov na okolje je Koks »v letih od 2004 do 2010 specifične izpuste pri izdelavi ene tone koksa zmanjšal na 1,2 kg, medtem ko so povprečni specifični izpusti v drugih podjetjih te dejavnosti ostali pri 5 do 6 kg na tono koksa«, kot je zapisano v uradni obrazložitvi. Poleg stalnega zniževanja izpustov OAO Koks veliko pozornosti posveča tudi varovanju vodnih virov. Tako so leta 2009 popolnoma prenehali izpuščati odpadne vode v reko Tom, njihov cilj za leto 2011 pa je, da s svojimi odpadnimi vodami ne bi več obremenjevali mestnih čistilnih naprav. ●



KADROVSKA GIBANJA V NOVEMBRU

SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA

Novembra v SIJ-u ni bilo kadrovskih sprememb.

Elena Bajc, strokovna sodelavka za področje kadrov

ACRONI

Podjetje je zapustilo sedem delavcev, od teh so se upokojili: PERO STANIČ iz Hladne predelave, JANKO ZALOKAR in BOGDAN STAVROV iz Jeklarne.

Naši novi sodelavci so postali: ROK ČEBULJ, ROK ČUFER, ŽIGA SEFIČ in MATEJ SKUMAVC v obratu Vzdrževanje, MATJAŽ KAMBIČ in ARMIN ZOLIČ v Nabavi ter GAŠPER NOVAK v Raziskavah in razvoju.

JUBILANTI

Jubilant z 20-letnim delovnim stažem je postal PRIMOŽ BOHINEC iz obrata Vzdrževanje. Čestitamo!

Jubilanti s 30-letnim delovnim stažem so postali: EŠEF TERZIČ in MATIJA NUČIČ iz Jeklarne, TOMAŽ NOČ in JANEZ ROBIČ iz Vroče valjarne, MEHRIJA GRBIČ in MIRSADA KERIČ iz Hladne predelave, MUHAMED

BURNIČ iz obrata Vzdrževanje, MILOŠ ŽUJIČ iz Predelave debele pločevine, JOŽE RAVNIKA iz Tehnične kontrole. Čestitamo!

ZAKLJUČEK ŠOLANJA

Šolanje je uspešno zaključil ASMIR KRAJNOVIČ iz obrata Vzdrževanje in pridobil naziv inženir mehatronike. Čestitamo!

Nejra Rak Benič, dipl. upr. org., strokovna sodelavka za HRM 1, Acroni

METAL RAVNE

Novi sodelavec je postal MANUEL MILER v Valjarskem programu. Upokojili so se sodelavci: SLAVKO ŠKUDNIK in MILAN VUKOVIČ iz Valjarskega programa, VIDA MAGER iz Kovaškega programa, ROMANA ŠKRUBEJ iz Vzdrževanja, PETER PRIKERŽNIK iz Vodenja kakovosti, BARBARA GODEC in DRAGICA LAMPREHT iz Financ. Zahvaljujemo se jim za prizadevno delo in jim v pokoju želimo vse najlepše.

Podjetje je zapustilo osem sodelavcev.

JUBILANTI

Jubilanti s 30 leti dela so postali: DOMINIK LAZNIK in HASAN VELIČ iz

Jeklarskega programa ter MARINKA ŠTAUDEKER iz Financ. Čestitamo!

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, Metal Ravne

SERPA

Upokojila sta se sodelavca JOŽEF PODGORŠEK iz Konstrukcijskega oddelka in MARJAN GOSTENČNIK iz Izdelave konstrukcij. Zahvaljujemo se jima za prizadevno delo in jima v pokoju želimo vse najlepše.

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, Metal Ravne

ELEKTRODE JESENICE

Delovno razmerje je prenehalo enemu delavcu.

Za 30-letni delovni jubilej čestitamo SRETANU ANAKIEVU iz oddelka Varilni praški.

Rafko Penič, univ. dipl. ekon., vodja Kadrovske službe, Elektrode Jesenice

NOŽI RAVNE

Naša nova sodelavca sta postala: LUKA ŠART v Mehanski obdelavi in BOŠTJAN PERŠAK v Odpremi.

Upokojila se je sodelavka DRAGICA KAKER iz Odpreme. V pokoju ji želimo vse najlepše.

Ena sodelavka je odšla iz podjetja.

Dragica Pečovnik, univ. dipl. soc., kadrovska menedžerka, Noži Ravne

SUZ

Novembra ni bilo kadrovskih sprememb.

Mag. Tanja Avguštin Čufer, Kadrovska služba, SUZ

ZIP CENTER

Naša nova sodelavka je postala SONJA PEŠL v OE Storitve – Čistilni servis. Eni delavki je prenehalo delovno razmerje.

Rezka Kerbev, ZIP center





SKUPAJ SMO BOLJŠI ...

Kako iz povpraševalca narediti kupca?

Na tej strani telefona:

“Pozdravljeni, Kristijan iz tiskarne ZIP center pri telefonu. Pretekli teden sem vam poslal ponudbo za tiskovine ... in me zanima, ali ste se morda že odločili glede naročila.”

In na drugi:

“Veste, dalj časa že sodelujemo z drugo tiskarno, ki je hkrati tudi naš odjemalec ...”

Približno takšni odzivi so me spremljali v procesu pridobivanja novih strank. Kot vsak komercialist začetnik v podjetju sem si moral ustvariti svojo bazo strank in zagotoviti določen mesečni prihodek podjetju.

V takšnih trenutkih nam seveda vsak namig in znanje o komunikacijskih veščinah in trikih pomenita ogromno, saj omogočita izvršitev naročil, ki so se začela s pošiljanjem naše ponudbe.

SODELOVANJE S PODJETJEM VAŠ PROFIT

Pri podjetju Vaš profit, d. o. o., pa se je zgodilo ravno obratno. Že ob prvem stiku se je med nami čutila nekakšna 'kemija' in odprle so se možnosti, ki obojim prinašajo koristi. Povpraševanja in ponudbe so stekle, usklajevanje cen prav tako in naročila so bila obojestranska. Ne samo, da smo vzpostavili dobre poslovne odnose, postali smo 'partnerji' in začeli smo se zavedati, da obojestranska povezanost in usmerjenost k skupnemu cilju vodita v končni uspeh.

Novembra je Vaš profit organiziral celodnevni seminar za svoje stranke v Kongresnem centru v Laškem. Kot partner se je pridružila tudi naša družba. Udeležencem seminarja smo ponudili grafična svetovanja in takoj naredili kalkulacijo na podlagi njihovih povpraševanj. Predstavili smo novoletni program, ki letos prvič poleg tiskovin ponuja tudi najrazličnejše promocijske artikle.

KAKO IZ PONUDBE USTVARITI NAROČILO

Seminarja se je udeležilo okoli 120 direktorjev družb oziroma poslovnih partnerjev. Osrednji gost seminarja je bil znani slovenski marketinški guru mag. Aleš Lisac iz podjetja Lisac & Lisac, ki nam je posredoval znanja, kako iz ponudbe ustvariti naročilo in kakšni so ameriški marketinški pristopi. Predavatelj nas je prepričeval, da cena ni nujno merilo za pridobitev posla, ampak da moramo gledati širše in opaziti še kakšen drug dejavnik, ki lahko pretehta v našo korist, kljub cenovni nekonkurenčnosti.

Pomembno se je tudi zavedati, da vsi nismo za vse in da se podjetje ne more ukvarjati z vsem. Zato je prav, da poznamo našo ciljno skupino in da se ona prepozna v našem izdelku.

ČAROBNA BESEDA KER

Dobri prodajalci poznajo čarobne učinke besedice "ker".

Ko prodajamo, moramo povedati, pokazati in razložiti, zakaj se splača kupiti naš izdelek ali storitev.

Dogaja se, da je razlog, ki ga navedemo za besedo KER, malo za lase privlečen ... Ampak vseeno deluje. Redna uporaba besede KER povečuje prodajo. (vir: blog <http://www.lisac.si/>)

V ZIPOVEM KOTIČKU DO NOVIH KUPCEV

Vodstvo Vašega profita je namenilo nekaj besed o podjetju in partnerjih. Tako je besedo dobila tudi naša direktorica Alenka Stres, ki je predstavila osnovne dejavnosti, izdelke in storitve družbe ZIP center. Prav tako smo predstavili prednosti nadomestne izpolnitve kvote zaradi obveznosti zaposlovanja invalidov. Kar nekaj udeležencev se je odločilo obiskati "ZIP-ov kotiček", kjer smo iskali skupno okno priložnosti in ga tudi našli, saj smo prejeli že marsikatero povpraševanje oziroma že sklenili nekaj poslov.

Za prijeten zaključek seminarja je poskrbel stand up komik Vid Valič, ki nam je na svojstven način predstavil poslovni svet.

Želim si, da bi takšnih idej in priložnosti ter tovrstnega sodelovanja bilo več, KER ... skupaj smo boljši. ●



● Ker se cenite.



● Zakaj je pivo Budweiser boljše od drugih »običajnih« piv? Ker je bolj sveže.

besedilo Branka Božank, univ. dipl. soc. del., Oddelek za promocijo zdravja in zdravstveno vzgojo, Zavod za zdravstveno varstvo Ravne

SVETOVNI DAN BOJA PROTI AIDSU 2010

Bolj kot katerakoli bolezen je okužba z virusom človeške imunske pomanjkljivosti (Human Immunodeficiency Virus ali HIV), ki lahko vodi v sindrom pridobljene imunske pomanjkljivosti (Acquired immune deficiency syndrome ali AIDS), bolezen, ki jo definirajo prepričanja ljudi. Nekateri verjamejo, da lahko za njo zbolijo samo istospolno usmerjeni ali intravenozni uporabniki drog, spet drugi so prepričani, da je spolni odnos z devico nekakšno zdravilo, tretji menijo, da je bolje, če ne poznajo svojega statusa glede okužbe s HIV-om. Veliko različnih ljudi po vsem svetu verjame različnim stvarjem o tem smrtonosnem virusu, veliko premalo pa jih pozna dejstva.



Da bi vsaj enkrat na leto intenzivno seznanjali ljudi s to problematiko in zmanjševali predsodke, povezane z njo, smo tudi letos 1. decembra zaznamovali svetovni dan boja proti aidsu, ki obstaja od leta 1988. Ob tej priložnosti smo si pripeli rdečo pentljo, mednarodni simbol, ki sporoča, da se ljudje zavedamo resničnosti aidsa med nami. Pentlja ponazarja zaskrbljenost glede HIV-a in aidsa ter opominja ostale, da sta potrebna tudi njihova podpora in sodelovanje.

LETOŠNJA KAMPANJA V SLOVENIJI

Letos se nadaljuje dvoletna kampanja, ki jo je v okviru strategije preprečevanja in obvladovanja okužbe s HIV-om v letih 2010–2015 v Sloveniji pripravilo ministrstvo za zdravje v sodelovanju s komisijo za AIDS. Komunikacijska kampanja »Prenašaj sporočilo, ne virusa« je plod sodelovanja z Inštitutom za varovanje zdravja RS, s petimi nevladnimi organizacijami in s Fakulteto za družbene vede. Kampanja se je začela 30. 11. 2009 in bo trajala do konca leta 2010 ter je usmerjena predvsem na mlade, v starosti med 16 in 35 let: srednješolce, študente, intravenozne uporabnike drog (IUD), brezdomce, azilante, nosečnice in mlade mamice, istospolno usmerjene, bolne, bolnike s spolno prenosljivimi boleznimi, mednarodne potnike, tujce itd.

SVETOVNA KAMPANJA

Letošnja svetovna kampanja še vedno poteka pod geslom petletnega programa »DRŽIMO OBLJUBO. USTAVIMO AIDS.«, ki se je začela leta 2005 in se bo zaključila leta 2010. Mednarodna tema svetovnega dneva boja proti aidsu v letu 2010 ostaja enaka kot lani in se glasi: »Univerzalna dostopnost in človekove pravice.« Svetovni voditelji so se namreč zavezali, da bodo delovali v smeri univerzalne dostopnosti nekaterih osnovnih človekovih pravic, kot so preprečevanje novih okužb, zdravljenje ter nega že okuženih ljudi. Po svetu se je sicer povečal dostop do pomembnih storitev, povezanih s HIV-om in aidsom, kar je pomemben napredek, vendar se bomo morali še bolj potruditi, če želimo doseči univerzalno dostopnost. Še vedno se s HIV-om na novo vsako leto okuži na milijone ljudi. V slabo in srednje razvitih državah je manj kot polovica teh ljudi deležna protivirusne terapije, veliko premalo ljudem pa je omogočen dostop do ustreznih zdravstvenih storitev.

V boju proti širjenju okužb z virusom HIV je ključnega pomena zaščita človekovih pravic. Kratenje človekovih pravic namreč pripomore k širjenju virusa HIV

med ljudmi, saj povečuje možnosti infekcije med marginalnimi skupinami, kot so na primer intravenozni uporabniki drog in prostitutke (tako moški kot ženske). S promoviranjem posameznih človekovih pravic lahko zmanjšamo število novih okužb, že okuženim ljudem pa lahko omogočimo življenje brez diskriminacije.

Svetovni dan boja proti aidsu vsem nam daje priložnost – posameznikom, skupnostim in političnim vodjem, da ukrepamo in zagotovimo spoštovanje človekovih pravic ter poskrbimo, da bomo dosegli globalno zastavljene cilje pri preventivi, zdravljenju in negi.

STATISTIČNI PODATKI

Po podatkih Združenih narodov trenutno živi na svetu okoli 33 milijonov s HIV-om okuženih ljudi, vsak dan se jih okuži še približno 6.800, vsakodnevno pa jih zaradi razvitega aidsa in z njim povezanih infekcij umre približno 5.700. Po ocenah naj bi se leta 2009 s HIV-om na novo okužilo približno 2,6 milijona ljudi. S protivirusnimi zdravili se zdravi okoli pet milijonov ljudi.

Slovenija ni nobena izjema – od leta 2000 do 22. novembra 2010 je bilo prepoznanih 323 primerov novih diagnoz

okužbe s HIV-om, medtem ko je umrlo 28 bolnikov z aidsom. Leta 2008 se je pri nas na novo okužilo 48 oseb (kar je 11 več kot v letu 2007), za aidsom je zbolelo 11 oseb, 5 bolnikov je umrlo. Letos, do vključno 22. novembra, je bilo prijavljenih 30 primerov novih diagnoz okužbe s HIV-om, 11 manj kot v enakem obdobju lani in 18 okužb manj kot v celotnem letu 2009. Moški, ki imajo spolne odnose z moškimi, nosijo največje breme okužb s HIV-om.

Glede regije bivanja ob diagnozi sta bila leta 2009 na Koroškem 2,75 diagnosticirana primera okužbe s HIV-om na 100.000 prebivalcev.

Testiranje na okužbo z virusom HIV je na Koroškem mogoče na transfuzijskem oddelku Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, in sicer vsak ponedeljek, sredo ali petek med 8. in 12. uro, zaželeno je predhodna prijava po telefonu (02) 88 23 482. Posameznik se lahko brezplačno testira na podlagi napatnice osebnega zdravnika ali specialista (npr. dermatovenerologa), testiranje pa je možno tudi samoplačniško – v tem primeru tudi anonimno. ●



besedilo Zoran Račič, predstavnik za odnose z javnostmi, Hokejski klub Acroni Jesenice
fotografije Iztok Novak



TOMI HAFNER: »DELA NIKOLI NE ZMANJKA«



V vsakem športnem kolektivu, kar velja tudi za najhitrejšo športno igro na svetu, je zelo pomembna vloga kapetana moštva. Je vez med igralci in trenerji, upravo kluba, prvi mora predstavljati stališče 'garderobe' pred mediji in navijači. V Hokejskem klubu Acroni Jesenice je v tej vlogi Tomi Hafner, s 30-imi leti najbolj izkušen domači hokejist, ki ima v zadnjih krogih precej naporno delo, kajti železarjem igra ne steče, toda kapetan je optimist in prepričan, da se bo krivulja ponovno obrnila navzgor.

»Po odličnem začetku sezone je forma precej padla, porazi se vrstijo, kje bi lahko iskali vzroke?«

»Začetek sezone je bil zares odličen, morda za vse skupaj celo nekoliko presenetljiv, in vsi smo si močno želeli, da bi se tako tudi nadaljevalo, toda na žalost se je vse zasukalo v povsem drugo smer. Reprezentančni premor je očitno naredil svoje, našim mladim igralcem, ki so čez noč postali nosilci igre, je forma precej padla, kar velja tudi za ostale, to pa je posledica utrujenosti, saj ni bilo pravega počitka. Upam, da si bomo odpočili ob naslednjem premoru in da nam bo sedaj koristil ter da se bomo vrnili na raven iger z začetka sezone, ko smo igrali zares dobro in osvajali pomembne točke.«

»Nekaj zaporednih porazov najbrž vpliva tudi na razpoloženje v garderobi?«

»Vsekakor imajo številni zaporedni porazi

določene posledice, čeprav se tudi ob tem nenehno spodbujamo, se pogovarjamo, opozarjamo drug drugega na napake, toda ob zmagah je v ekipi povsem razumljivo prisotnega več smeha in dobre volje. Porazi zagotovo vplivajo na razpoloženje, pritiski so močnejši, zato je tudi delati težje. Pa vseeno, tega se dobro zavedamo, hokeja nismo pozabili igrati, zato moramo to čim prej zasukati, nadaljevati z zbiranjem točk in si zagotoviti mesto v končnici. Časa je veliko, toda to nas ne sme zavesti.«

»Ob teh rezultatih je vloga kapetana najbrž sila pomembna?«

»V teh 'težkih' časih imam sam obilico dela. Kot sem že dejal, se veliko pogovarjamo, sestankujemo, tako z igralci kot s strokovnim vodstvom, vmes zagotovo pade tudi kakšna težka beseda ali pa je treba povzdigniti glas, toda vsi vedo, da je to le zavoljo dviga forme in morale.

Ekipo je treba umiriti, pripraviti na vsak trening in tekmo, dela mi pravzaprav nikoli ne zmanjka. To velja tudi takrat, ko zmagujemo, za kapetana dela ne manjka, tako da mi ni nikoli dolgčas.«

»Sami ste dejali, da je do konca rednega dela še dolga pot, so Acroni Jesenice zrele za končnico?«

»Trenutna situacija in stanje na lestvici v tem trenutku resda nista naša zaveznika, toda zaostanek ni prevelik, kar je mogoče nadomestiti. Tudi časa in tekem je še

vedno dovolj, seveda pa se zavedamo, da nam nič ne bo podarjenega, a sem kljub temu prepričan, da nam bo uspelo. Niz porazov se bo prej ko slej moral končati, da smo sposobni premagati vsakogar, smo že večkrat dokazali, zato nam optimizma ne manjka. Potrebujemo le nekaj počitka, forma se bo dvignila, igrati znamo, fizično smo odlično pripravljene, marsikaj pa lahko nadomestimo z našo mladostjo. Pred nami je namreč peklenski mesec in pol, v katerem bo prav fizična pripravljenost zelo pomembna, in mirno lahko rečem, da bomo ta ritem zmogli in si zagotovili toliko točk, ki nam bodo prinesle nekaj miru. Ob tem bo treba zmagovati predvsem doma, kjer so sicer pritiski še veliko večji, kar naredi 'težke' noge in 'prazno' glavo, toda, ko bomo to pregriznili in ko bomo dosegli še kakšen 'umazan' zadetek, potem bo zgodba povsem drugačna. Tako bomo veseli mi, veseli bodo naši navijači, dvorana bo polna ...«

»Kako pa trener gleda na vse to skozi oči igralcev?«

»Heikki Mäkiä je strog trener, ki zahteva trdo delo, in mi mu to po svojih najboljših močeh želimo vračati. V zadnjih krogih vsekakor ni bil najbolj zadovoljen z rezultati, čeprav smo vsi skupaj določen padec tudi pričakovali, a da bo trajal tako dolgo, pač ne. Trener nas venomer poskuša dvigniti, nas spodbuja, dobro ve, kaj dela, zagotovo pa tudi sam, glede na naš trenutni položaj na lestvici, ni ravno dobre volje. Je pa pri njem tako, da moramo igrati po njegovih zamislih in navodilih, česar se skušamo držati, če igramo drugače, pa zna biti precej jezen in tudi pokaže svoje nezadovoljstvo. A kljub vsemu ga spoštujemo in cenimo, tej ekipi je dal že veliko in prepričan sem, da ji bo dajal še naprej.«

»Sta letošnja cilja Acronija Jesenic – končnica lige EBEL in naslov državnega prvaka – dosegljiva?«

»Zagotovo.« ●





RAVENSKO SMUČANJE

V dolinah je rasla industrija, na pobočjih hribov in gora pa se je začela smučarija.

Koroška je pokrajina dolin in bregov. Večja naselja so zrasla tam, kjer so se soteske rek nekoliko razširile. Tako so nastala naselja in kraji Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem, Dravograd, Radlje ob Dravi in Slovenj Gradec. Tukaj se je po drugi svetovni vojni intenzivno razvijala industrija, v Mežiški dolini predvsem težka (metalurgija in rudarstvo). V dolinah je rasla industrija, pobočja koroških hribov in gora pa so ostala nespremenjena. In tu se je začela smučarija.

Če se izrazimo nekoliko pesniško, lahko rečemo, da je smučanje v Mežiško dolino vstopilo skozi stranska vrata. To pa zato, ker se je v vasi Leše nad Prevaljami pred približno sto leti začela uveljavljati prva oblika smučanja na ozemlju današnje Koroške, imenovana »coklanje«. To že leta 1900 omenja začetnik smučarskega športa v naših krajih, po poklicu učitelj,

Karel Doberšek. Svoje smučarsko znanje je najprej začel prenašati na otroke, ki so prihajali v šolo z daljnih kmetij. Njegovo smučanje je poleg praktičnega dobilo tudi pedagoški pomen. Doberšek je bil kmalu organizator prvih tekmovanj. Tako je smuka postala uradno del takratne telovadbe v šolah.

PRVI SMUČARSKI KLUB JE BIL USTANOVLJEN LETA 1931

Na Ravnah na Koroškem, takrat imenovanih Guštanj, je bil med prvimi smučarji učitelj Jožko Zega, ki so se mu leta 1922 pridružili še Stanko Štangl, Bine Kolb, Ivan Jelenko, Ivan Štrus in Franc Tovornik. Pod vodstvom Miloša Jenka in na pobudo Planinskega društva Prevalje so se odločili, da skupaj z Rimskim vrelcem ustanovijo smučarski klub (SK). Leta 1931 je bil v Guštanju sklican prvi

občni zbor, kjer so izvolili odbor, sprejeli pravilnik in kot simbol kluba tudi klubsko zastavo. Klub so poimenovali »Smučarski klub Guštanj-Rimski vrelc«, ki pa se je leta 1935 preimenoval v Smučarski klub »Guštanj-Kotlje«.

Ime »Fužinar« se je prvič pojavilo novembra 1948, ko je bilo ustanovljeno Sindikalno športno društvo Fužinar. To je bila nekakšna prelomnica, saj so od takrat naprej začeli delati bolj sistemsko.

Rekreativnih smučarjev je bilo dovolj, zato tudi ni bilo bojazni, da se med podmladkom ne bi našli vedno novi talenti, ki so pod strokovnim vodstvom vadili v klubu. V sezoni 1969/1970 je bil postavljen na trenersko mesto SK Fužinar Jakob Valtl, čigar varovanci so bili zelo uspešni. To so bili: Irena Jež, Marjeta Matvoz, Erna Kotnik, Alojz Potočnik, Berti Zagernik, Roman Hölzl, Pavli Čebulj, Matej Čuješ in



še bi lahko naštevali odlične Fužinarjeve tekmovalce. Nekateri od teh so še danes aktivni kot trenerji ali demonstratorji smučanja.

ORGANIZIRANOST ALPSKEGA SMUČARSKEGA KLUBA FUŽINAR

Klub od leta 1996 deluje pod imenom Alpski smučarski klub Fužinar. Po obdobju sušnih let, ko rezultati niso bili takšni kot v preteklosti, klub počasi zopet zavzema tiste pozicije, na katerih je pred leti že bil.

Smučarski klub Fužinar od leta 2005 vodi Miran Klančnik. Z njegovo angažiranostjo in delovno vnemo klub deluje uspešno in usklajeno. Osnova za nadaljnje delo kluba je Alpska smučarska šola, ki vključuje naše najmlajše in ki jo že vrsto let uspešno vodi letošnji prejemnik Klančnikove plakete (najvišjega priznanja na področju športa v občini Ravne) Marjan Borštner - Majč s pomočnico Mašo Kacil. Delo z najmlajšimi je zelo raznovrstno, kakovostno in strokovno. Prav zaradi tega se vedno več staršev odloča, da se njihovi otroci vključujejo vanjo.

Otroci kasneje preidejo med naše **cicibane 1**, ki pogojno že tekmujejo v tekmovalnem sistemu Smučarske zveze Slovenije. Skupino cicibank in cicibanov 1 vodita Bojan Potočnik in Uroš Homan.



Trenerski kader se je v tej sezoni nekoliko spremenil predvsem v skupini **cicibank in cicibanov**, kjer je trenersko mesto prevzela nekdanja tekmovalka Fužinarja Vanja Vravnik s pomočnikom Gregorjem Čukom, ter v skupini **mlajših in starejših dečkov in deklic**, kjer je po odhodu Mitje Kunca trenersko mesto prevzel prav tako nekdanji tekmovalac Fužinarja Sašo Kotnik s pomočnikom Lojzeto Krautbergerjem.

Zelo uspešna je ekipa naših **najstarejših tekmovalcev**, ki jo že vrsto let vodi Rok Šalej, prav tako nekdanji tekmovalac. Njegov pomočnik je Igor Plešivčnik. Ekipi sta se v novi sezoni pridružila dva mlajša mladince Jan Kunc in Janez Golob, ki bosta prvo leto tekmovala za točke fis. Ekipa pa je ostala brez našega najuspešnejšega tekmovalca Jaše Čebulja, ki je zaradi odličnih rezultatov postal član C-slovenske reprezentance.

Lansko sezono so se nam pridružili tudi **borderji**, ki sedaj deluje pod okriljem kluba kot samostojna sekcija. Uspešno jo vodi Igor Ikoč.

ŠTEVILČNOST IN KAKOVOSTNO DELO STA JAMSTVO ZA USPEHE

Delo z mladimi smučarji v klubu je uspešno. Naš kader je strokoven. Trenerji se med seboj usklajujejo in zelo dobro so-

delujejo. Mladih smučarjev ne vzgajamo le v tekmovalnem duhu, ampak v klubu skrbimo tudi za vsestranski razvoj naših otrok. Po številu tekmovalcev je naš klub eden najštevilčnejših v Sloveniji. Naš edini cilj pa seveda ni številčnost, ampak tudi kakovostno delo, ki posledično prinaša dobre rezultate. S strokovnim trenerskim kadrom in z zagnanostjo naših tekmovalcev so le-ti iz leta v leto boljši.

Za trenutno stanje smučanja na Koroškem lahko rečemo, da dediščina še vedno ostaja in bo tudi ostala, da smo Korošci trmasti Slovenci, katerih smučarska tradicija ne bo nikoli prekinjena. To dokazujejo tisti, ki kljub ustavljeni vlečnici dajo »dilce« na ramo in jo uberejo peš v strmino, od koder se z njimi spustijo v dolino, njihova duša pa se predaja najlepšim smučarskim užitek.

Na tem mestu se zahvalujemo našemu sponzorju družbi Metal Ravne, ki omogoča, da lahko Alpski smučarski klub Fužinar živi in ohranja svojo tradicijo ter kali uspešne tekmovalce v slovenskem in mednarodnem prostoru. Predvsem pa, da omogoča mladim tekmovalcem, da ob veliki pomoči svojih staršev gradijo svoje sanje! ●





EL CONDOR PASA (*LET KONDORJA*)

Ugotavljam, da sem zasvojena s potepanji po svetu. Pot v neznano ti toliko da, veliko se naučiš, drugače znaš ceniti stvari, odpre ti pogled v drugi luči, postaneš drug človek ...

Tokrat me je pot preko Španije vodila v Južno Ameriko, v predel mogočnih Andov.

PERU

Letalo je pristalo v Limi, glavnem mestu Peruja, in pustolovščina se je začela.

Naslednji dan nas je pot vodila po peščenih obmorski pokrajini, posuti z barakarskimi naselji. Ko se zadostno število prebivalcev v teh naseljih ustali, jim država zagotovi elektriko in vodo, in tako nastanejo mesta in vasi. Pot je bila kar dolga, naša vodička pa je ostajala skrivnostna, kaj je sploh naš končni cilj, zabičala pa nam je, da se moramo obleči v zaščitno opremo. Prišli smo do obmorskega mesteca in pot nadaljevali z ladjico. Pred nami se je odprl čudovit pogled na otoke Islas Balestas in šele ko smo se malce bolj približali, smo opazili, da so otoki pravzaprav živi, saj se je vse premikalo, gomazelo, pristajalo in vzletalo ... Otoki in nebo nad njimi so bili polni kormoranov, pelikanov, galeb in drugih živalskih vrst, temu je bil primeren tudi vonj, prejeli pa smo tudi prve pošiljke

iz zraka. Takoj mi je postalo jasno, zakaj je vodička vztrajala pri zaščitni opremi. Res sem bila presenečena nad kormorani, saj si nisem predstavljala, da lahko v kljunu, ki ima funkcijo nakupovalne vrečke, prenašajo takšne velike ribe. V času perujske gospodarske krize so ti otoki izdatno pripomogli k ponovni konjunkturi gospodarstva, saj so ptičje iztrebke drago prodajali in izvažali v evropske dežele kot gnojilo za lončnice finih evropskih dam.

Peščena pustolovščina

Po morskem izkušnjem smo nadaljevali pot z avtobusom do Ice, kjer smo si ogledali indijanski muzej s čisto pravimi indijanskimi mumijami. Najbolj so me šokirale dolge lobanje, kot v filmu o Indiana Jonesu. Nekatera plemena Indijancev so namreč imela lepotni ideal podolgovatih glav, zato so že otrokom povezovali deščice okrog glave, da so usmerjali rast lobanjskih kosti.

Pot nas je vodila naprej v zeleno oazo z jezerom Huacachino, ki je dajala vtis mini Portoroža iz petdesetih let prejšnjega

stoletja. Tam se je začela prava pustolovščina, saj so nas opremili z »bordi« za peščeno deskanje in nas posadili v specialna odprta vozila, imenovana bugiji, ki so popolnoma spominjala na prevozna sredstva iz filma Mad Max. Uf, varnostni pas je bil tukaj res obvezna oprema, smo brzeli, skakali, leteli čez peščene sipine ... vse do odprte puščave, kjer smo se učili deskanja po sipinah. Vsepovsod okrog nas le rumen pesek in modro nebo ..., bilo je čudovito, a vseeno smo upali, da so bencinski rezervoarji polni in da se vrnemo v zeleni raj. Po peščeni pustolovščini smo obiskali Tomasa, znanega izdelovalca indijanske keramike po starih metodah, ki je pred našimi očmi ustvaril čudovite posode. Za čopič je uporabljal kar pramen svojih las, za končno glazuro keramike pa lastno lasno maščobo – kot Indijanci v starih časih.

Treking v pekel, ki je bil v resnici raj

Vsakdo je že slišal za Nazco in teorijo, da naj bi te velikanske slikarije ustvarili ve-



▲ Slikovita pokrajina bolivijskega Altiplana, v ozadju vulkani, med šopi trav se skrivajo divje lisice.



▲ La Paz, najvišje ležeča metropola na svetu.

soljci. Prav lahko bi to verjel, saj so podobe opice, kolibrja, kondorja in marsovca fascinantne, sploh iz ptičje perspektive. Naš ogled Nazce je imel malce slab priokus, saj je prejšnji dan strmoglavilo letalo med ogledom in nihče od potnikov ni preživel. Letališče je bilo tega zaprto in le zaradi vztrajnosti naše vodičke smo poleteli in tudi preživeli.

Pot nas je dalje vodila z nočnimi spalnimi avtobusi v **Arequipo**, kjer smo si ogledali **najbolj znano mumijo na svetu – Juanito**. To je mlada indijanska devica, ki so jo žrtvovali za dobro letino in milo zimo na vulkanu Ampato, kjer naj bi po verovanju Indijancev domovali bogovi. 14-letno deklico so opili s čičo, indijanskim koruznim pivom, ji usteca napolnili s kokinimi listi in jo krvoločno udarili z obrednim orožjem po glavi, bila je počaščena, da je bila izbrana. Svojo nesmrtnost in božanskost je ohranila v ledeniku, dokler je niso našli ameriški znanstveniki.

Treking v Colco, najgloblji kanjon na svetu, je bil res prava pustolovščina, saj si imel občutek, da se spuščáš v središče zemlje, kjer bi po naših predstavah moral biti pravi pekel ... Treking smo začeli na nadmorski višini 4.400 m, bilo je pošastno mraz, strmo smo se spuščali za več kot 1000 višinskih metrov v zemeljsko razpoko, nad nami so preletavali kondorji, res imajo velikanski razpon čez krila. Na dnu razpoke nas je čakala prava rajska oaza z imenom

Paradiso, 20 stopinj Celzija, palme, bazeni, slamnate hišice in »makaronflajšk«. Pekla ni ..., sem bila tam in preverila!

Vrhunec potovanja prislužen s štiridnevno hojo

Cusco ali popek sveta, kot so poimenovali Inki svoje glavno mesto, je eno najbolj slikovitih mest, kar sem jih v življenju videla: katedrale, tržnice, poulični glasbeniki, otroci z ovčami in lamami, tradicionalne Indijanke ... Zaradi redkega zraka so vse barve tako goste, nasičene, res žive in barvite. Med našim obiskom je bil tam ravno množični krščanski festival za čaščenje Device Marije, vse je pelo in plesalo. Mesto smo raziskali po dolgem in počez, nato pa se odpravili na »downhill« pustolovščino s kolesi po slikoviti pokrajini s prenizkimi oblaki. Najprej smo si ogledali **inkovske terase v Moraju**, kjer so imeli agronomski inštitut za gojenje različnih kultur in preverjanje vpliva višine na posamezno rastlino. V Peruju še danes poznajo največ vrst koruze in krompirja. Kolesarska avantura nas je vodila strmo po hribu navzdol do **solin v Marasu**. Noro lepo, beli bazeni sredi Andov, ki jih imajo še danes pravico obdelovati le določene družine iz bližnje vasi.

Končno pa smo tudi dočakali vrhunec našega popotovanja. Po starih inkovskih poteh, tako imenovanih Inka trail, smo zakoračili na **štiridnevni treking do svetovno znanega mesteca Machu Picchu**. Treking



Islas Balestas – pelikani na kosilu



Uros, plavajoči otoki iz trstičja



Machu Picchu – po 4-dnevem trekingu končno težko prisluženi pogled na staro inkovsko naselbino



▲ Najljubša igrača mladega indijanskega pastirja



▲ Salar de Uyuni. Fotografija je nastala pri hotelu iz soli. Tukaj se spi na solni postelji in sedi na solnem stolu.



▲ Alpaka z gospodarico. Alpaka je nekakšna mešanica med ovco in lamo. Če se želiš slikati z njo, obstaja nevarnost pljunka. Volna, proizvedena iz dlake alpakega mladiča, je zelo mehka in draga.

je bil naporen zaradi višine, pomanjkanja kisika, dežja in mraza, a od vseh lepot in razgledov na visoke vrhove Andov človek kar pozabi na vse tegobe. Bili smo prava odprava, saj smo morali opremo, šotore in vso hrano nositi s seboj, seveda pa nam je pri tem pomagala ekipa kuharjev in nosačev. Zadnji dan smo vstali že ob štirih zjutraj in se z naglavnimi svetilkami odpravili do Sončnih vrat, kjer se nam je odprl najbolj znan pogled na z jutranjo zarjo obsijan Machu Picchu ... Uf, res ti vzame sapo. Nič ti ni jasno, ko razmišljaš, kako so na tej višini, odrezani od sveta, brez sodobne tehnologije postavili takšno mesto.

BOLIVIJA

Naša pot nas je vodila iz Peruja naprej do velikanskega jezera Titicaca, ki leži na meji z Bolivijo. Z ladjico smo obiskali idilični otok Taquile, ki je znan po tem, da moški pletejo in nosijo posebna pokrivala, s katerimi razkrivajo svoj stan. Prespali smo noč na premikajočih se otokih Uros, ki



▲ Indijanska poslovna ženska s poslovnim kovčkom – pisano nahrbtno ruto

so pleteni iz trsja. Kurjenje ognja ali kajenje je bilo strogo prepovedano, saj bi lahko v trenutku z obliča zemlje izginil cel otok. Skupaj z domačini smo se poveselili pozno v noč in se šele proti jutru odpravili spat v šotore iz trsja.

La Paz je najvišje ležeče glavno mesto na svetu. Zdi se, kot da je ujeto med vrhovi Andov. La Paz pa je tudi mesto, kjer ni mestne naglice, predvsem zato, ker ni kisika, in težko dihaš, tako da vse poteka zelo počasi. Na skodelico kave čakaš tudi pol ure.

Naš načrt je bil, da se s kolesom spustimo po najnevarnejši cesti na svetu, 'Cesti smrti', in premagamo 3600 metrov višinske razlike. Naša pustolovščina je bila odpovedana, saj so pridelovalci koke stavkali, ker jim želi država omejiti predelavo koke, in je bilo nevarno, da nas ugrabijo. Tako smo se tej pustolovščini odpovedali in dan preživeli po lapaških tržnicah, ki so prava meka za »šoping«.



Indijanski otroci so srečni otroci. Na fotografiji pozirajo za bonbon.

Od strašljivih rudnikov srebra do idiličnih lagun

Naša naslednja postaja je bilo najvišje ležeče mesto na svetu Potosi, kjer smo si ogledali nekdanj največji rudnik srebra pod goro Cerro Rico. V preteklosti je bilo to mesto eno najpomembnejših mest v Južni Ameriki za Špance, saj so dolga leta bogato živeli na račun potoškega srebra. Danes v rudniku ni več bogatih žil. Rudarji delajo v grozljivih razmerah. Tudi mi smo se spustili v rudnik in doživeli izkušnjo 150 metrov pod zemljo v rovu, skorajda brez prezračevanja, s škornji v vodnih bazenih, odvisni le od nezaščiten gumijaste cevi, ki je dovajala kisik. Povprečna življenjska doba rudarjev je 38 let.

Zame najlepši del potovanja je bilo tri-dnevno potepanje z džipi preko slanega jezera Salar de Uyuni. Popolnoma nerealen svet, na tleh peščena puščava, nebo posejano z oblaki, nekje vmes pa otok kaktusov kot kakšna fatamorgana, v daljavi se ne loči več, kje je zemlja in kje nebo ... res lepo. Nato pa naprej po bolivijskem Altiplanu s prelepimi barvitimi lagunami, polnimi flamingov. Ves čas poti pa nas kot očaki spremljajo nekateri delujoči, drugi uspavani vulkani. Pogledat smo si šli tudi najvišje ležeče »fumarole«, vrele pare, ki obljublajo, da oblika sveta tukaj še ni dokončna.



Glavno mesto Čila – Santiago. Moderno se prepleta s starodavnim. Na glavnem trgu potekajo demonstracije rudarjev. Nekaj dni pred našim prihodom v Santiago so uspešno rešili čilske rudarje iz porušenega rova.

ČILE

Čile je bil za moj okus preveč evropski. Res sem uživala v puščavi Atacame, najbolj sušnem kraju na svetu, kjer smo v konjskem galopu dirjali čez sipine in skalnate forme puščave. Ogledali smo si tudi Dolino lune, ki je znana po tem, da so Američani tukaj snemali pristanek na Luno leta 1969.

Zadnja dva dni smo preživeli v glavnemu mestu Čila – Santiagu, klimatizacijski komori za naš način življenja. Sedaj pa domov ... Bilo je čudovito in lepo, a doma je najlepše. ●

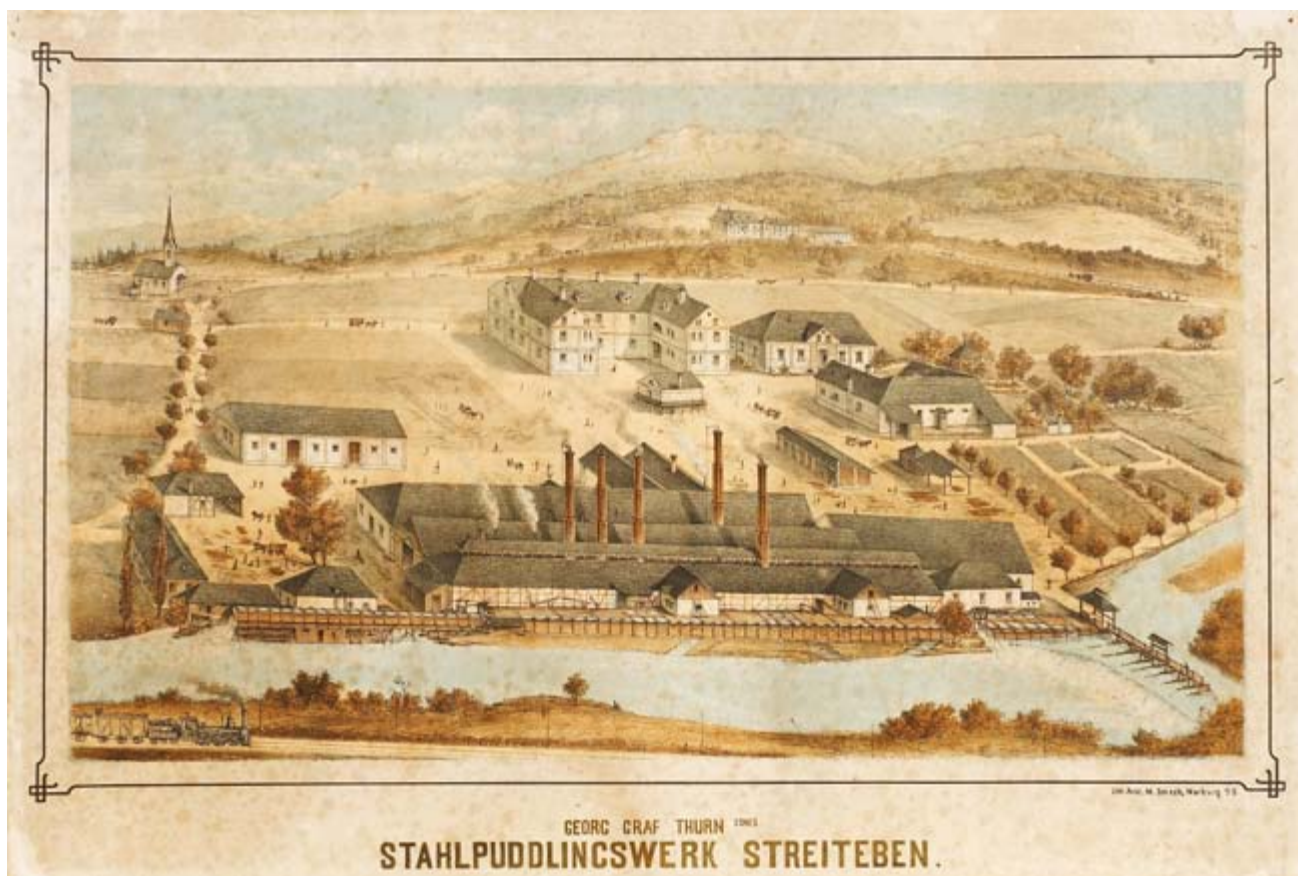


Skupinska slika pred Otokom kaktusov. Z vrha smo bili deležni najlepšega sončnega zahoda.



390 LET ŽELEZARSTVA V MEŽIŠKI DOLINI

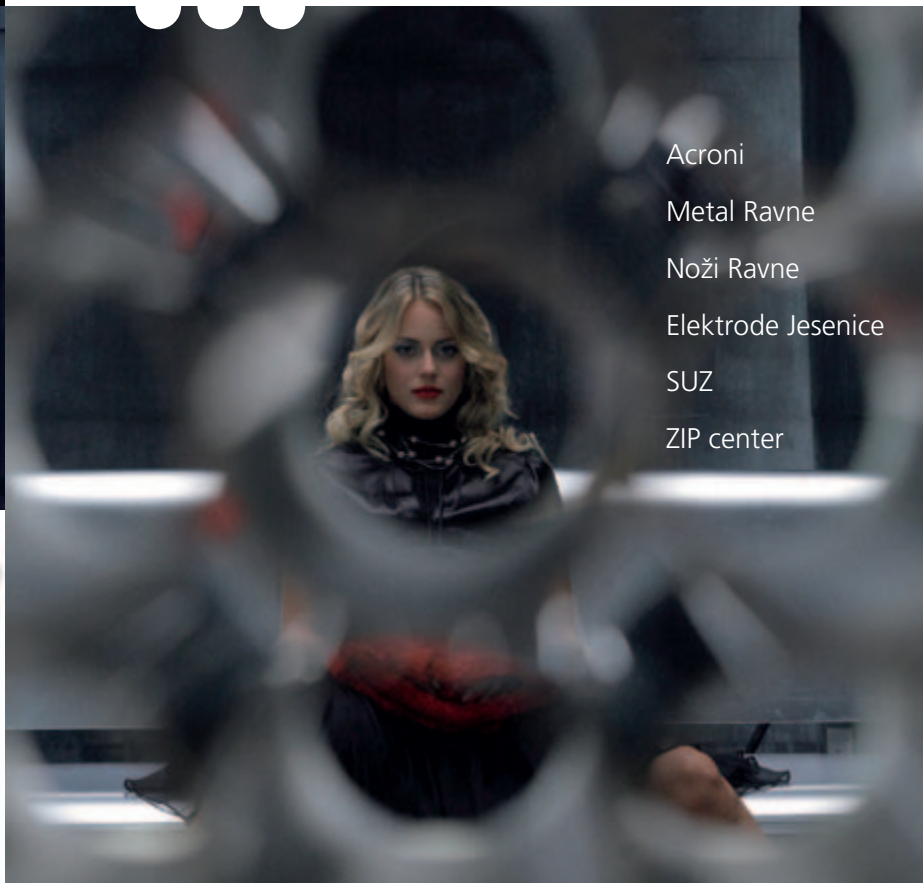
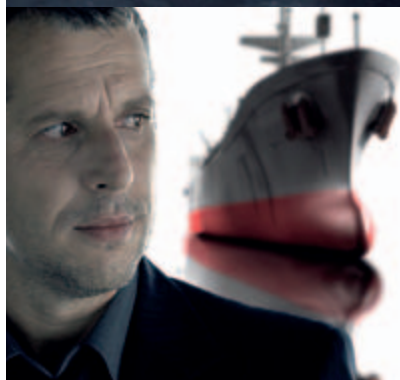
Zgodovinsko društvo za Koroško je v četrtek, 9. decembra 2010, v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika na Ravnah na Koroškem v sodelovanju z Občino Ravne na Koroškem, s podjetjem Metal Ravne in Koroškim pokrajinskim muzejem, ki koordinira projekt Slovenska pot kulture železa, organiziralo posvet ob 390-letnici železarstva v Mežiški dolini. Zgodovinski razvoj te pomembne gospodarske panoge na Koroškem je predstavila mag. Karla Oder, etnologinja in zgodovinarica, muzejska svetovalka v Koroškem pokrajinskem muzeju in predsednica Zgodovinskega društva za Koroško. Vinko Skitek, zgodovinar in sodelavec Koroškega pokrajinskega muzeja, je obravnaval guštanjsko jeklarno v obdobju med drugo svetovno vojno, dr. Katarina Keber, zgodovinarica, znanstvena sodelavka na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU, je na primeru matične knjige izpostavila ugotovitve o bratovski skladnici na Lešah v prvi polovici 19. stoletja.





V najboljših stvarih na svetu je tudi slovensko jeklo.

sij Slovenska industrija jekla
skupina



Acroni
Metal Ravne
Noži Ravne
Elektrode Jesenice
SUZ
ZIP center

KOSOBRINSKI ŠPIK

Sveti Miklavž, pa parklji,
Božiček, soci-dedek Mraz!
Potice, šunka, šarklji!
Hej, ljudje, to ni več špas!

Res, skrbi me, kje dobim naj evre,
da poskrbim za drugih vse želje.
A sam nosim pošvedrane čevlje.
Za druge naj skrbim in ne zase?

Enkrat sem že bil na zeleni veji,
kar lepo na njej se zibal,
kot v topli bil sem že odeji
in v prihodnost fino šibal!

Če država želi iger si za rajo,
na delovna mesta, kruh, to pa
pozabi!
Se z življenji našimi igrajo.
Kruha ni, za orožje vse porabi.

Ne razumem državnih veleumov,
ki s prigaranim denarjem se igrajo.
Bojim naslednjih se izumov,
kaj vse pripraviti nam znajo.

Obljubam sem verjel, skoraj zaupal,
(Bi ne verjel, če se res dobro sli-
ši?), a zdaj sem res povsem obupal,
ker pridni so revni kot cerkvene miši.

No, če pa ostane le za skorjo kru-
ha, jo z dobro voljo bom nama-
zal, če žena mi le močnik skuha,
ga kot najboljšo jed bom zmazal.

Otrobe bom skuhal, kakor žgan-
cel! (Mejduš, so dražji kakor bela
moka!) In požvižgal na višje se inštan-
ce! Naj kdo drug namesto mene joka!

Veselja nihče mi ne vzame,
saj vedno najdem tisto, kar mi prija.
Bom gledal butaste reklame.
In naj druge od zavisti zvija!

Od lani nisem nič drugačen.
Godrnjač sem, poln optimizma.
Čeprav zgolj z zeljem sem natlačen
in sem sit klientelizma.

Le zdravja vsi si zaželimo!
Zelje je zdravo! (Kakšna finta!)
Dobro zase zadržimo!
(Kaj vse preneseta papir in tinta!)

Enkrat bo zagotovo bolje,
saj slabše, pravijo, ni več mogoče.
Ker reveže lakota že kolje,
pa pravijo, da vse se da, če se le hoče!

Torej, bodimo srečni, zdravi in veseli
in vsakega dne se veselimo!
Čeravno ne bomo prav debeli,
SKROMNI dobimo vse, kar si želimo.

Ostane torej srčna želja:
dobi naj vsakdo, kar si želi!
Obilo zdravja in veselja,
za drugo država poskrbi!

ZA
DRŽAVO, Z OPTIMIZMOM – NAPREJ!
OPROSTITUTE! VESEL BOŽIČ IN SREČNO
NOVO LETO MMXI!

Boter Špik



besedilo Dejde



Ko postane vroče,
marsikdo zmrzne.

Sam s sabo moraš živeti.

Nesrečna duša hitreje stara srce,
kot ga srečna pomlajuje.

Velikost še ne pomeni veličine.

Če ti ničesar ne primanjkuje, niti ne veš,
da imaš marsičesa preveč.

karikatura Boter Špik





ZAMENJAVA

"Ali lahko oblačila zamenjam, če bodo mojim staršem všeč?" vpraša šestnajstletnica prodajalka.

TEHTANJE

Mlada atraktivna lepota je vstopila v lekarno in v kotu zagledala elektronsko tehtnico. V režo je vstavila bankovec za sto tolarjev in se stehkala. Stopila je s tehtnice, si slekla plašč, stopila nazaj na tehtnico, vstavila v režo bankovec in se ponovno stehkala. Nato je stopila s tehtnice, si slekla pulover in sezula čevlje ter se ponovno postavila na tehtnico. Ko je hotela vstaviti bankovec v režo, se je oglasil lekarnar: "Gospodična, od zdaj naprej vas častim jaz!"

ISKANJE

Upokojenka v prodajalni blaga zahteva sto metrov svile.

"Sto metrov?" se čudi prodajalka. "Ste šivilja?"

"Ne, spalno srajco bom dala narediti."

"Za to pa vendar ne potrebujete toliko blaga!"

"Pa še kako ga potrebujem. Mož bolj uživa, dokler išče, kot pa potem, ko najde!"

MAJHNA PIŽAMA

"Kupil bi srajco številka 42 in pižamo številka 36."

"Ali je oboje za vas?"

"Seveda!"

"Zakaj pa potem hočete manjšo pižamo?"

"Oh, ko bi vi vedeli, kako sem doma majhen!"

Vir: <http://www.vicoteka.com>

MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

AVTOR: DRAGO RONNER, ACRONI	BOMBAŽNA TKANINA	MAJHNA OMARA	SRBSKI REŽISER (SLOBODAN)	SLOVENSKA PEVKA (MAJDA)	ODPRTA TELESNA POŠKODBA	MESTO V NOTRA- NJOSTI DALMACIJE	BESEDA BREZ POUDARKA	DEBELEJŠI SPODNJI DEL SNOPA	KAMBRIK JE BOMBAŽNA TKANINA.	SKUPINA INDO- EVROPSKIH PLEMEN	LAHKOŽIVA, MALO- PRIDNA ŽENSKA	REŽISER KUSTURICA	NAJMANJŠA DRŽAVA NA SVETU	PESNIK MERMOLJA	NIZEK, RAVEN SVET	KASAVA JE MOKA IZ MANIOKA.
ŠPORTNIK Z ŽOGO									SRBSKI PRIPOVED- NIK SREMAC							MESTO V FRANCIJI
OTOČJE V INDIJSKEM OCEANU									SREDSTVO ZA ZATIR. POLŽEV							
ZAČETEK RUSKEGA PREGOVORA									KARCINOM							
KRAJ JUŽNO OD TORINA V ITALIJI				AMERIŠKA IGRALKA BLYTH PREBIVALEC GRADEŽA				OBRI						IZTOK JEREB		ŠOLA Z VSO OSKRBO ZA UČENCE
BOKSARSKO PRIZORIŠČE					IME VEČ REK V ANGLIJI	PALICA ZA ČIŠČENJE PLUGA VICTORIA ABRIL					PARJENJE SRNJADI	KINEMA- TOGRAF				
IVAN CANKAR			MESTO V MEŽIŠKI DOLINI SILIRANA KRMA						NIKOLAJ PIRNAT PRIIMEK BOGINJE ATENE			GAN. POLIT. (KOFI) IT. ASTRO- NOM (GIOVANNI)				
MOKA IZ GOMOLJEV MANIOKA							PRIPORNI GLAS V SLOVNICI TUR. POLIT. (KENAN)								KRITIKA, PRESOJA	NAŠ NEKDANJI BIATLONEC (BOŠTJAN)
DIJON JE MESTO V FRANCIJI.	PLUTOVINA	UMETNI MEDNAROD- NI JEZIK NEMŠKI AVTO				GRŠKA ČRKA HRVAŠKA IGRALKA KISIJE				ZNAK ZA SAMARIJ DRŽAVA V JZ. AZIJI			GR. BOG VETROV PREDMET UMETNIŠKE OBRABNE			
KONEC PREGOVORA																
OGRODJE IZ DESK PRI BETO- NIRANJU					LOVSKI PES						MAŠČOBNA SRAGA NA JUHI MITO TREFALT					
SMEJANJE								VELIKA OPLETENA STEKLE- NICA								
PREBIVALEC KLANCA PRI KOMENDI								PODOBA GOLEGA TELESA				PLINAST OGLJIKO- VODIK				